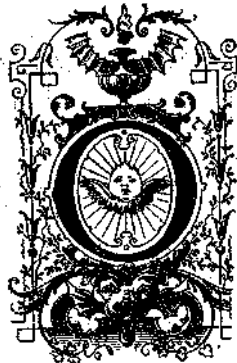

Η ΦΥΣΙΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ¹

Πνευματικός και ήθικος τῶν Ἁγίων Γραφῶν Παράδεισος ἤθελεν εἶναι δύσληπτος και μονονουχὶ κεκλεισμένος εἰς τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἂν μὴ οἱ ἱεροὶ τῆς ἐκκλησίας ἄνδρες, τὰ πάγχροσα ταῦτα στόματα τῆς ἱερᾶς Θεολογίας, ἡρμήνευον και ἀνέπτυσσον βλον τὸ δύσκολον νόημα αὐτῶν δι' ἔργων καταλλήλων και ἐκτενῶν. Εἰς δὲ τῶν ἀνδρῶν τούτων, τῶν μεγάλως δρασάντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, και λαμπράντων ἐν μέσῳ τῶν τῆς αἰρέσεως και ἀνομίας καταγίδων, ὑπῆρξε και ὁ ἐκ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας Ἱεροφάντης Βασίλειος. Ὁ δοθεὶς δὲ αὐτῷ τίτλος τοῦ μεγάλου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ φωστῆρος και τοῦ Οὐρανοφάντορος, ἐπάξιός ἐστι τῶν ἄλλων και τῶν μόχθων τοῦ κλεινοῦ τούτου τέκνου τῆς πίστεως. Ἐδοξέης πάνν και ἐξ εὐσεβῶν γονέων γεννηθεὶς, και ἀνατραφεὶς κατὰ τοὺς κανόνας τῆς χριστιανικῆς ἀνατροφῆς και μορφώσεως, ἐκ παιδῶν ἔδειξεν, ὅσο ἐμελλε νὰ καταστή ἐν τῷ ἔργῳ και τῇ ἀποστολῇ του. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Βασίλειος, ὡσαύτως ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἐρμέλεια, και ἡ εὐσεβεστάτη προμήτωρ Μακρίνα. Ἡ πόλις δὲ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας, ὅπου και τὰ πρώτα γράμματα ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πατρὸς².

Καθ' ὃν δὲ τρόπον τὸ φυτόν ζωογονεῖται ἐν θερμοκηπίῳ κατὰ τὸν χειμῶνα, τὴν δὲ ἀνοίξιν ὁ ἐπιτήδειος κηπουρὸς διὰ μυρίων τρόπων και περιθάλψεων προσπαθεῖ νὰ διατηρῇ αὐτὸ ἀκμαῖον και ἀνθηρὸν, πρὸς παραγωγὴν και ταχεῖαν βλάστησιν τοῦ ἄνθους, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον και τὸν παῖδα Βασίλειον ἐδέξατο και ἐνουθέτει διαρκῶς ἡ εὐσεβὴς γυνὴ και προμή-

τωρ αὐτοῦ Μακρίνα, διὰ τῶν ήθικῶν διδαγμάτων τοῦ εὐαγγελίου, και τῆς παντέρπου πνευματικῆς δρόσου τῆς θείας ἀρετῆς. Ὡς πνευματικὸν δὲ και ήθικὸν ἄνθος προαγόμενος καθ' ἐκάστην και μορφούμενος εἰς ἄνδρα τοῦ εὐαγγελίου τέλειον, ὁ ἱερὸς οὗτος ἀνὴρ, μετὰ τὴν προκαταρκτικὴν αὐτοῦ παιδεύσιν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν μέγαν ρήτορα Λιβάνιον, και ἐκεῖθεν εἰς τὰς κλεινὰς τῶν φιλοσόφων και ρητόρων Ἀθήνας. Ἐκεῖ δ' ἐν τῇ τότε πολυανθρώπῳ πόλει τῇ και ταραχῶδει τοιαύτῃ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν σοφῶν συζητητῶν και ὑπερηφάνων λογίων, ὁ ἱερὸς ἀνὴρ Βασίλειος συνεδέθη διὰ στενωπότης και ἀκραιφνοῦς φιλίας μετὰ τοῦ συνομήλικος αὐτοῦ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζινοῦ. Συμφωνία δὲ αἰσθημάτων και διαθέσεως ψυχῆς ὁμοῖαι και αἱ αὐταί, συνήρῳσαν ἀμφοτέρους εἰς δεσμὸν φιλίας και ἀγάπης, μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ κατοική μί α και ἡ α ὑ τ ἡ ψυχή εἰς δύο ἄγια και ἱερὰ σώματα, «una anima in duo corpore».

Οὕτω δὲ διήρχοντο πάνν εὐαρέστως και τερπνῶς τὰς ἡμέρας αὐτῶν εἰς μελέτας, προσευχὰς και πνευματικὴν ᾠκησιν. Κατὰ τὸν τρόπον δὲ τούτον, ἀντὶ νὰ παρασυσθῶσιν εἰς τὰ κύματα τῆς ἀσεβείας, και νὰ καταπνιγῶσιν εἰς τὸ ρεῦμα τῆς πολυθεΐας και τῶν ἀγρίων παθῶν, ἐπὶ μᾶλλον ἐθερμάνθη και ἠγνίσθη ἡ εὐγενὴς αὐτῶν ψυχή και ἐκαλλύνθη ἡ ἡμερος και καθαρά αὐτῶν καρδιά. Ἐὐν δὲ πολλὰς συμβαίῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ νὰ ναναγῶσιν αἱ ἀσθενεῖς ψυχαὶ ὑπὸ τὴν πνοὴν τῶν ἀνηθικῶν ὑποθηκῶν και τῶν ἀκόσμων ἐντυπώσεων τοῦ περιβάλλοντος αὐτοὺς κόσμου, τούναντίον συμβαίνει εἰς τὰς γενναίας ψυχὰς και ἰσχυρὰς διανοίας, αἵτινες ἐπὶ μᾶλλον οὕτω προσκολλῶνται τῇ ἀληθείᾳ και κατανοοῦσι τὴν δύναμιν τῆς ἀρετῆς και τοῦ καθήκοντος. Καθότι ἡ κακία δμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν ἀτμόσφαιραν, ἥτις πλήρης οὖσα πολλὰς δηλητηριωδῶν ἀναθυμιάσεων και καπνοῦ, προσβάλλει εὐχερέστερον τὰ καχεκτικὰ και ἀσθενῆ σώματα, ἢ τὰ σφρηγῶντα και ἀκμαῖα. Τὸ δὲ πονηρὸν πνεῦμα ἐπ' ἐκείνας τῶν ψυχῶν ἐπενεργεῖ ἀποτελεσματικῶς,

1. Ἐκ τῆς ἐκτελουμένης πραγματείας περὶ τοῦ Δογματικοῦ και ήθικοῦ ἔργου τοῦ Μ. Βασιλείου.

2 Ἐτος δὲ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ φέρεται τὸ 329 μ.Χ.

και εκείνας αυτών διαφθείρει και μολύνει, όσοι τέρπονται εις την ακρόαση πονηρών διδασμάτων και άσεβδών νουθεσιών, και όσοι ψυχαι ενέχουσι τα σπέρματα των άργίων παθών κακίας και ανόμων πόθων εφέσεις. Φυσικόν δέ τὸ νὰ ναυγῶσιν οὕτω αἱ σεσηπυῖαι ψυχαί, και νὰ διαφθεῖρονται αἱ μοχθηραὶ καρδίαι ἐν τῇ πάλῃ τῆς ἀρετῆς κατὰ τῆς κακίας, εἰ και μηδέποτε πίπτουσι αἱ ἀγαθαὶ και εὐσεβεῖς, αἱ ὑπὸ τοῦ ἀγίου Πνεύματος κινούμεναι και ὀδηγούμεναι.

Εἶναι δὲ παγκοίνως γνωστὸν, ὅτι τοῦ Ἑλλίου τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας οὐδὲν δύναται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ν' ἀμαυρώσῃ και σκοτίσῃ, τὸ δὲ θάλλος αὐτοῦ τὸ ἥδὺν κατὰ τὸν χειμῶνα, οὐδὲ ὁ σφοδρότατος ἄνεμος και ἡ ὀρητικωτάτη και ταυγῆς δύναται ἐπ' ἄπειρον νὰ περιορίσῃ και ἀποκλείσῃ τῆς ἡδείας προσπαύσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῶν φυτῶν πρὸς ζωογονίαν και ἀνθήσιν. Οὕτω, και τοὺς δύο τούτους νοητοὺς τῆς πίστεως φωστῆρας, λαμπροτέρους ἀνέδειξε φωτὸς ἢ ἐν Ἀθήναις πολυθῆα, και φρονιμωτέρους κατέστησεν αὐτοὺς ὁ τῶν λοιπῶν ἔτων ἐκεῖ ἐκλελυμένος βίος και ἡ ἀσβῆς συμπεριφορά. «Οὐδὲν γὰρ ἠτίμιον, ὃ μὴ πρὸς ἀρετὴν φέρει, μηδὲ ποιεῖ βελτίους τοὺς περὶ αὐτὸ σκευδάζοντας» (λέγει ὁ Γρηγόριος, ἐν ἐπιταφ. § 28—76).

Διὰ τὸν δίκαιον δὲ τούτον λόγον χάριν τοῦ ἡθικοῦ αὐτῶν συμφέροντος, δύο ὁδοὺς ἐγίνωσκον οἱ δύο οὗτοι φωστῆρες τοῦ νοητοῦ τῆς ἐκκλησίας στερεώματος: τὴν μὲν ἀγούσαν πρὸς τὰς σχολὰς τῶν ρητόρων, τὴν δὲ κατευθυνομένην πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. Αἱ δύο δὲ αὗται ὁδοί, ἐπομένως και αἱ δύο ποθηταὶ αὐταῖς κατευθύνσεις, ἐπῆρξαν ἢ ἀφορμὴ τοῦ τελείου κατὰ πάντα καθαρισμοῦ ἀμφοτέρων.

Τὸν μέγαν Βασίλειον ἐκόσμη ἤδη πρὸ ὥρας γεροντικῆς σπουδαιότης και ἄκρα ἐμβροίθεια, μετὰ πολλῆς τῆς σοβαρότητος και βαθείας σκέψεως περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πραγμάτων. Τούτου ἕνεκεν ἐκ παίδων ἐκ ἤτο τοῖς πολλοῖς σεβαστός, και τοῖς φίλοις ἐπιπόθητος. Διέπρεπε δὲ μᾶλλον ἐπὶ μεγαλείῳ ἀρετῆς, ἢ ἀνθρωπίνης σοφίας και γνώσεως. Εἰ και εὐφρόνστατος και δξύτατος εἰς ἀντίληψιν, κατέβαλεν ὁμοῦ ἄκραν ἐπιμέλειαν, και ἀπρηνον μελέτην ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ὕψιστον τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας βαθμὸν, και νὰ περιλάβῃ ἐν τῷ ἐγχεφάλλῳ αὐτοῦ πάντα τὰ πνευματικὰ ἐκεῖνα ἐφόδια, ἅτινα μόνον καθιστῶσι τὸν ἀνθρώπον ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἀθάνατον και ἀληθῶς εὐτυχῆ. Οὕτω, διὰ τῆς βαθείας αὐτοῦ μελέτης και τῆς ἄκρας εἰς τὴν σπουδὴν ἀφοσιώσεως, κατέστη ἐδγλωττότατος. Διὰ τῆς τελείας δὲ γνώσεως τῆς γραμματικῆς τέχνης, ἀνεδείχθη εἰς τῶν ἀρίστων φιλολόγων τῆς ἐποχῆς του, και διάσημος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης χειροποιήτης και διδάσκαλος. Τὸ κάλλος δὲ τὸ φιλο-

λοικόν τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, και οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ εἰς τὴν ἑξαήμερον τοῦ Μουσῆως, εἰσι τὰ ἀληθῆ δειγμάτων τοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν καθαρισμοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ και ἐν τῇ τέχνῃ τῆς καταλλήλου χρήσεως αὐτῆς.

Γνώστης δὲ, ὅσον οὐδεὶς ἕτερος ἐν τῇ ἐποχῇ αὐτοῦ, τῆς λογικῆς, τῆς ἀστρονομίας, τῆς γεωμετρίας και τῶν μαθηματικῶν τῶν τότε, κατήρτιζε τοὺς λόγους αὐτοῦ πάντας λαμβάνων ἐκ τοῦ μέλιτος τῶν σπουδαίων τοῦτων γνώσεων ἠκόμιζε δὲ τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πέτρας τῆς λογικῆς και τῆς ἀρχαίας φιλοσοφίας. Διδαχθεὶς δὲ τέλος και τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην, ὅσον ἦν αὐτῷ χρήσιμος, ἐπανεπαύθη τέλος ἐν τῇ σπουδῇ και μελέτῃ τοῦ ἀθῆναίου ἐκείνου βιβλίου, ὅπερ μόνον αὐτὸ δύναται ν' ἀναδείξῃ τὸν ἀνθρώπον ἀληθῶς μέγαν και νὰ προσπορίσῃ αὐτῷ τιμὴν και δόξαν ἀναφαίρετον.

Δὲν διέμεινε δ' ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν Ἀθήναις: καθότι ἀποπεραιώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ τὰς φιλοσοφικὰς και φιλολογικὰς ἐκεῖ, ἐπανήλθεν ἐγκαίρως εἰς Καισάρειαν τῆς Καπαδοκίας, ὅπου κατ' ἀρχὰς μετήρχειτο πρὸς καιρὸν τὸ ἔργον τοῦ συνηγόρου, τὸ τόσον προσφιλὲς τοῖς περὶ τὰ πολιτικὰ και τὴν ρητορικὴν ἀσχολούμενοις. Ἡ φιλοσοφία ὁμοῦ εἶχε πείσῃ τὸν Βασίλειον νὰ μὴ νικηθῇ ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ταύτης φιλοδοξίας, ἀλλ' ἐγκαίρως νὰ καταφρονήσῃ τὴν ματαιότητα ταύτην, και ν' ἀφιερωθῇ εἰς ὑψηλότερον και μᾶλλον ἱερὸν ἔργον, ὅλον τὸ τοῦ Θεολόγου. Ἐν τῷ θεῷ δὲ τούτῳ ἔργῳ και τῇ ὑψίστῃ ταύτῃ ἀποστολῇ του, ἔσχε βοηθὸν και ὀδηγὸν ὁριστον τὴν περὶ τὰ δοκητικὰ και τὴν μελέτην τῆς Ἀγ. Γραφῆς ἀσχολούμενην ἀδελφὴν αὐτοῦ Μακρίαν. Αὕτη ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸν τρόπον τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἀφοσιώσεως, και τὴν διὰ τῆς ἐκουσίου πτωχείας ἐπιτελεῖν τῆς ἄκρας ἀρετῆς, και τῆς κατὰ Χριστὸν τελειότητος.

ΘΕΟΦ. Ν. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Ἀρχιμανδρίτης.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Τὰ δλόγλικά σου μάτια
τὰ μάτια σου τὰ μαύρα
ποῦ στήν καρδίά ἀνάβουν
ὄλο φωτιά και λαύρα.

Ποτέ, ποτέ ἓνα δάκρυ
σὲ κανενὸς τῆ λύπη
δὲν εἶδα νὰ ποτίσῃ.

Γι' αὐτὸ και εἰς τὰ χεῖλη σου
χαμόγελο δὲν λείπει
ἐπόνω των ν' ἀνθίξῃ.

Χ. Δ. ΚΟΥΤΗΦΑΡΗΣ

Ο ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

(Ἐξ ἀνεκδότου ὠραίας φωτογραφίας).

ΜΕΛΕΤΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΥΡΕΤΟΣ

Τὸ ζήτημα ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ ἀσχοληθῶμεν εἶναι ἐκ τῶν φαινομένων ἐκείνων τὰ ὅποια ὁ ἱατρὸς ἀπαντᾷ καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἐν τῇ πράξει αὐτοῦ.

Εἶναι φαινόμενον τοῦ ὁποίου πάντες σχεδὸν ἔχομεν ἀποκτήσει πικρὰν πείραν ὑπὸ διαφόρους μοσφᾶς και χάριν τοῦ ὁποίου ἡ Γενικὴ και Εἰδικὴ Παθολογία ἀφιέρωσαν ὀλοκλήρους σελίδας. Εἶναι τὸ φαινόμενον τέλος ἐκεῖνο, ἐφ' οὗ ἐπιστήμονες διάσημοι ὡς ὁ M. Bouchard, Wunderlich και Cohnhein ἐποίησαντο μακρὰς και ὑπομονητικὰς ἐρεῦνας: φρόνιμον ἐπομένως νομίζομεν νὰ ἀφιερῶσωμεν λέξεις τινὰς χάριν αὐτοῦ.

Τρεῖς εἶναι αἱ ὀψεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐμφανίζεται και ὑπὸ τὰς ὁποίας δεόν νὰ ἐξετασθῇ ὁ Πυρετός. Ἐν πρώτοις εἶναι ἡ περιγραφὴ τῆς κλινικῆς αὐτοῦ εἰκόνας, εἶτα ἡ ἀνάλυσις τῶν συμπτωμάτων ἅτινα συνιστῶσι τὴν εἰκόνα ταύτην και κατόπιν ὁ μηχανισμὸς και ἡ σκοπιμότης αὐτοῦ. Ὁ ἐξετάσωμεν τὰς διαφό-

ρους ταύτας περιπτώσεις κατὰ σειράν ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς πρώτης.

Διὰ τὸν κλινικὸν πυρετὸς καλεῖται τὸ σύνδρομον ἐκεῖνο, ὅπερ ἔχει ὡς οὐσιώδεις χαρακτηριστὰς τρία συμπτώματα: τὸ ἐντονον ρίγος, τὴν ὑψηλὴν θερμότητα και τὸν ἀφθονον ἰδρῶτα.

Κατ' ἀρχὰς θὰ παρατηρήσωμεν νὰ καθίσταται ὠχρὸν τὸ χεῶμα τοῦ πυρεσσοντος ψυχᾶς δὲ νὰ καταλαμβάνῃ τὰ ἄκρα και τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κορμοῦ του, τὸ δὲ δέρμα του νὰ καθίσταται συγχρόνως σκληρὸν και τραχύ. Ὁ ἀντιληφθῶμεν ἐπίσης φρικίασιν τοῦ ἀρρώστου, ἐλαφρὰν ἐν ἀρχῇ, μόλις ἐκσεσημασμένην, ἢ ὅποια ὁμοῦ βαθμηδὸν και κατ' ὀλίγον γίγνεται μᾶλλον ἐντονος τέλος μετατρέπεται εἰς ρίγος και προκαλεῖ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ τριγμοὺς τῶν ὀδόντων.

Χρόνος μακρὸς δὲν παρέρχεται ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ρίγους, ὅποτε αὐτὸ μὲν ἐξλείφεται, θερμότης δὲ ἀρχεται νὰ καταλαμβάνῃ τὸν ἀσθενῆ. Ἡ θερμότης αὕτη εἶναι ἐλαφρὰ και ἀσήμαντος ἐν ἀρχῇ, κατόπιν ὁμοῦ καθίσταται ἐντονος και ἀνυπόφορος. Ὁ ἀσθενὴς νομίζει ἑαυτὸν ριφθέντα ἐν πραγματικῇ καμίνῳ και ἐπομένως βλέπομεν αὐτὸν νὰ ἐπιζητῇ παντοιοτρόπως μέσον ἀνακουφίσεως. Ταιουτοτρό-

πως ένθεν μὲν ἀφαιρείται τὰ κλινοσκεπάσματα καὶ ἀποκαλύπτει τὸ στήθος, ένθεν δὲ ἀναπνέει ἰσχυρῶς καὶ διαφοτρόπως κινῆται. Ὁ κτύσων θὰ διαρκέσῃ ὅσον καὶ τὸ ῥίγος, δύο ὥρας περίπου, καὶ τότε ἰδρῶς ἀφθονος θὰ περιλούσῃ τὸν πάσχοντα, ὥστε θὰ τῷ παράσχη πραγματικὴν ἀνακούφισιν. Ἡ παύσις τῆς ἐκλύσεως τοῦ ἰδρῶτος θὰ σημάνη καὶ τὴν λήξιν τοῦ πυρετοῦ.

Ἄν τὰ πράγματα συμβῶσι τοιοῦτοτρόπως εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ ἀπλουστεροῦ τῶν πυρετῶν, πυρετοῦ τὸν ὅποιον ἀπκντῶμεν ἐπὶ οὐραιμίας καὶ ἐλομιάνσεως. Συνήθως ὅμως τὰ φαινόμενα ταῦτα ἄλλως ἐξελίσσονται.

Παρατηροῦμεν τῷ ὄντι ἐνίοτε διαφορὰν ἐν τῷ τρόπῳ τῆς ἐμφανίσεως καὶ λήξεως τοῦ πυρετοῦ, διαφορὰν δ' ἐπίσης ἐν τῇ διάρκειᾳ καὶ ἐντάσει τῶν συμπτωμάτων του, ὡς ἐπίσης βλέπομεν ἐπανάληψιν τῶν πυρετικῶν προσβολῶν.

Ἐντεῦθεν προκύπτουσι ποικίλα εἶδη πυρετῶν, πρὸς καθορισμὸν τῶν ὁποίων ἡ κλινικὴ ἐπιστήμη ἐδημιούργησε σωρεῖαν ὄλων ἐπιστημονικῶν ὄρων.

Τοιοῦτοτρόπως ὅταν ἡ ἐναρξίς ἢ ἄλλως εἰπεῖν ἡ εἰσβολὴ τοῦ πυρετοῦ γέννηται ἀμέσως, τότε οὗτος καλεῖται ἀπότομος, ὅταν δὲ βραδέως, καλεῖται ὑπουλος. Εἰς τοὺς πρώτους καταλέγεται ἡ πνευμονία, ἐλομιάνσις κ.λ.π. Εἰς τοὺς ὑπουλους ὁ τυφοειδὴς πυρετὸς καὶ ἄλλοι. Οἱ ἀπότομοι πυρετοὶ κατ' ἀπαράβατον κανόνα συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ ῥίγους, οἱ ὑπουλοι σπανιωτάτα. Ὅσάκις ἡ διάρκεια τοῦ πυρετοῦ εἶναι σμικρὰ τότε οὗτος ἀποκαλεῖται βραχύς, μακρὸς δὲ λέγεται ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει.

Πιθανόν τὰ συμπτώματα τοῦ πυρετοῦ νὰ μὴ ὦσιν έντονα, δυνατὸν ὅμως εἰς ἄλλας περιπτώσεις νὰ ὦσιν ἐκ τῶν έντονωτέρων. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ πυρετὸς θὰ ὀνομασθῇ ἐλαφρὸς, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ βαρὺς.

Ἐνίοτε ὁ πυρετὸς ἀπαξ ὑποχωρήσας, οὐδέποτε πάλιν ἀναφαίνεται καὶ τότε καλεῖται ἀπλοῦς. Ἄλλοτε ὅμως ἐπαναλαμβάνεται καὶ δὴ κανονικῶς τὴν δευτέραν, ἢ καὶ τρίτην ἢ καὶ τὴν τετάρτην ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως. Παρατηρεῖται δὲ ὅτι ὁ χρόνος τῆς κατ' ἐπανάληψιν προσβολῆς εἶναι πάντοτε ὁ αὐτός. Οὕτως ἂν ἡ πρώτη ἐκρηξίς ἐτημειώθη περὶ τὴν τρίτην μεταμεσημβρινὴν ὥραν καὶ ἡ δευτέρᾳ καὶ ἡ τρίτῃ ἐκρηξίς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον θὰ σημειωθῇ. Καὶ ἂν μὲν ἡ πυρετικὴ ἐπανάληψις τελεῖται καθ' ἐκάστην, τότε ὁ πυρετὸς καλεῖται ἀμφιμερινός, ἂν δὲ κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν καλεῖται τριταῖος, καὶ ἂν κατὰ πᾶσαν τετάρτην, τότε λέγεται τεταρταῖος. Πλὴν τούτων ὅμως μνημονεύουσι καὶ τοῦ πεμπταίου καὶ ἐκταίου πυρετοῦ κ.λ.π.

Ἄλλὰ πλὴν τῶν μνησθέντων πυρετῶν ὑ-

πάρχουσι καὶ οἱ διπλοῦς ἀμφιμερινός, διπλοῦς τριταῖος καὶ διπλοῦς τεταρταῖος, οὕτω καλούμενοι ὅσοι ἐμφανίζονται οὐχὶ ἀπαξ, ἀλλὰ δις κατὰ πᾶσαν τρίτην καὶ τετάρτην ἡμέραν.

Διαρκούσης τῆς ἐμπυρέτου καταστάσεως ἡ θερμοκρασία ἐμφανίζει διακυμάνσεις τινὰς αἰτινὲς ἀκολουθοῦσι τὸν ἐπόμενον κανόνα. Τὴν μὲν πρώτην ἡ θερμοκρασία κατέρχεται, τὴν δὲ ἐσπέραν ἀνυψοῦται (τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε συμβαίνει καὶ ἐπὶ φυσιολογικῆς καταστάσεως). Ἄν ὁ πυρετὸς συμμορφῶται πρὸς τὸν προκείμενον κανόνα λέγεται κανονικός, ἂν δὲ πορεύεται ἀντιθέτως καλεῖται ἀντίστροφος.

Προκειμένου τέλος περὶ τῶν μορφῶν τοῦ πυρετοῦ, ἀναφέρουσι οἱ συγγραφεῖς τὴν διαλείπουσαν μορφήν, τὴν ὑφέσιμον, τὴν ὑποσυνεχῆ καὶ τὴν συνεχῆ. Κατὰ τὴν πρώτην ὁ πυρετὸς ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν μορφήν παροξυσμῶν κατὰ τὰ διαλείματα τῶν ὁποίων ἡ θερμοκρασία καθίσταται καὶ πάλιν φυσιολογικὴ. Κατὰ τὴν δευτέραν μορφήν ἡ θερμοκρασία παρουσιάζει καταφανεῖς πτώσεις, μὴ ἐξικουμένους ὅμως μέχρι τοῦ φυσιολογικοῦ, τοῦθ' ὅπερ τὴν διαστέλει τῆς προηγούμενης. Κατὰ δὲ τὴν συνεχῆ μορφήν παρατηρεῖται ἀπόλυτος ὁμοιότης σχεδὸν μεταξὺ πρωϊνῆς καὶ ἐσπερινῆς θερμοκρασίας.

Ἐξελισσόμενου τοῦ πυρετοῦ διαταραχαὶ τινες ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν διαφόρων συστημάτων θὰ ἐφελκύσωσι τὴν προσοχὴν τοῦ παρατηρητοῦ. Αἱ διαταραχαὶ αὗται ἀνάλογοι οὔσαι πρὸς τὴν σφοδρότητα τοῦ πυρετικοῦ φαινομένου ἔχουσιν ὡς ἔπεται.

Ἀπὸ τοῦ πεπτικοῦ: Θὰ παρατηρήσωμεν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀλλοίωσιν τοῦ σιέλου. Καὶ ὑπὸ ποσοτικὴν μὲν ἔποψιν ὁ σιέλος πάντοτε θὰ ἐλαττωθῇ, ποιοτικῶς δὲ θὰ ὑποστῇ ὅτε μὲν αὔξησιν ὅτε δὲ ἐλάττωσιν ἐν τῇ δραστηκότητι τῆς πτυελίνης. Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ἐξ ἄλλου τῶν ὑδρῶν στοιχείων τοῦ σιέλου θὰ ἐπέλθῃ στυγνότης τοῦ στόματος, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας τὰ ἐπιθηλιακὰ κύτταρα τῆς ἀνω ἐπιφανείας τῆς γλώσσης ἀποξηραίνονται καθίστανται λευκὰ καὶ δημιουργοῦσι τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο τῆς γλώσσης ἐπίχρισμα, τὸ ὅποιον τοσαύτην διαγνωστικὴν σημασίαν ἔχει ἐπὶ πυρετοῦ.

Ἐν τῷ γαστρικῷ ὑγρῷ τὸ μὲν ὕδρ. δὲ θὰ ἀποβῇ ἐλασσον καὶ ἀδρανέστερον, ἢ δὲ πεψίνῃ ἐξ ἀντιθέτου θὰ καταστῇ δραστηκωτέρα. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως παραμένει πάντοτε τὸ αὐτό, δηλαδὴ πάντοτε παρατηροῦμεν ἐξασθένησιν τῆς πεπτικῆς ἰσχύος τοῦ στομάχου. Ἐξ ὄλων ὅμως τῶν πεπτικῶν ὑγρῶν ἡ χολὴ ἀναμφιέκτως δέχεται τὸ ἰσχυρότερον πλῆγμα, διότι οὐ μόνον θὰ ἐλαττωθῇ σημαντικῶς, ἀλλὰ καὶ ἡ σύστασις αὐτῆς θὰ καταστῇ ἄλλοία. Τοιοῦτοτρόπως θὰ παρατηρήσωμεν ἐλάττωσιν τοῦ εἰ-

δικῶ βάρους αὐτῆς, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ χολὴ πυκνοτέρα γιγνομένη θὰ λιμνάσῃ εἰς τὰς χολοφόρους ὁδοὺς καὶ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἀποραφουμένη ὑπὸ τοῦ αἵματος δύναται νὰ προκαλέσῃ δυσαρέστους ἐπιπλοκάς. Ἡ συνέπεια τῆς τοιαύτης ἀλλοιώσεως τῶν ὑγρῶν εἶναι εὐνόητος. Τὰ θρεπτικὰ στοιχεῖα μὴ ὑφιστάμενα τὴν δέουσαν διάθρυσιν θὰ ἀποβληθῶσιν, ἀχρησιμοποίητα. Ἄλλ' οὐ μόνον τοῦτο. Ὡς διδάσκει ἡ βιολογικὴ χημεία, ἂν τὰ λευκώματα δὲν ὑποστῶσι τὴν πρέπουσαν πέψιν καθίστανται τοξικά, εἰσερχόμενα δ' εἰς τὸν ὄργανισμὸν ἐπιφέρουσι δηλητηρίασιν ἐπιπρόσθετον.

Ἀπὸ τοῦ ἀναπνευστικοῦ ἔχομεν ἐπαύξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων.

Ἀπὸ τοῦ κυκλοφορικοῦ θὰ σημειώσωμεν διαταραχὰς οὐκ ὀλίγας. Καὶ πρῶτον ἡ ἐπιτάχυνσις τῶν πλμῶν τῆς καρδίας εἶναι ὁ ἀχώριστος δορυφόρος τοῦ πυρετοῦ. Εἰς δεδομένην τινα στιγμὴν σφυγμομετροῦντες τὸ πυρέσσον ἄτομον, δυνάμεθα νὰ μετρήσωμεν 80—100—130 σφυγμοὺς κατὰ 1' ἂν μάλιστα πρόκειται περὶ παιδίου ὁ σφυγμὸς δύναται νὰ φθάσῃ τὸν ἀριθμὸν 160. Ἡ πίεσις τοῦ περιφερικοῦ ἀρτηριακοῦ συστήματος ἔχει καταπέσει, αὔξησθῃ δὲ τὸν κεντρικόν. Ἡ θερμοκρασία τοῦ αἵματος ἔχει φθάσει εἰς τὸ non plus ultra. Αὕτῃ ἡ φυσικοχημικὴ σύστασις τοῦ αἵματος ἔχει ὑποστῇ τροποποίησιν. Τοιοῦτοτρόπως οὐχὶ μόνον τὸ εἰδικὸν βᾶρος αὐτοῦ ἔχει αὔξησθῃ ἀλλὰ καὶ ἡ ἀλκαλικὴ του ἀντιδρασίς παρατηρεῖται ἡλαττωμένη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν λευκῶν αἰμοσφαιρίων ἐπολλαπλασιάσθη, τῶν δὲ ἐρυθρῶν ἐσμικρύνθη, τούτων ὅμως ὑπὸ τὸν ὄρον διπλασιασμοῦ καὶ τριπλασιασμοῦ κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἀποθεραπείας.

Ἀπὸ τοῦ οὐροποιητικοῦ ἔχομεν ἐπαύξησιν τῆς τοξικότητος τῶν οὔρων. Ποσότης οὔρων πνευμονιῶντος εἰσαγομένη εἰς τὸ σῶμα κονίκλου προκαλεῖ τετανικά φαινόμενα, ὡς ἀπέδειξεν ὁ M. Bouchard. Τὰς κακοήθεις ταύτας ιδιότητες τοῦ οὔρου ἀποδοτέον εἰς δύο παράγοντας. Πρῶτον μὲν εἰς τὴν πληθῶρην τῶν ἐν αὐτῷ χρωστικῶν καὶ τῶν ἀλάτων τοῦ ασβεστίου, δεύτερον δὲ εἰς τὴν παρουσίαν τῶν προϊόντων τῆς ἀναλύσεως τῶν μὴ τελείως ἐν τῷ ἐντέρῳ διαλυθέντων λευκωμάτων. Τὸ ποσὸν τῆς οὔρας, ὅπερ ἀπεκρίνεται ἐπὶ ἐμπυρέτου καταστάσεως εἶναι κατὰ κανόνα ἀνώτερον ἐκεῖνου ὅπερ ἀπεκρίνει ἄτομον φυσιολογικῶς ἔχον. Τὸ φαινόμενον εἶναι πολὺ φυσικόν, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν τεραστίαν ἀνάλυσιν λευκωμάτων, ἣτις γίνονται ἐπὶ πυρέξεως. Δυνατὸν ὅμως νὰ συμβῇ καὶ τὸ ἀντίθετον. Καὶ ὑπάρχουσιν ὄντως οἱ κακοήθεις πυρετοὶ τοῦ Gubler, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀπεκρινόμενη οὔρις εἶναι ἐλάχιςτος. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας πάντες βε-

βίως ἐννοοῦσιν ὅτι ἡ πρόγνωσις εἶναι ἐκ τῶν βαρυτέρων.

Τὰ ἀπὸ τοῦ κινητικοῦ φαινόμενα εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ πυρετοῦ. Καὶ ὅσάκις μὲν πρόκειται περὶ ἐλαφροῦς πυρέξεως θὰ παρατηρήσωμεν ἀδιάλειπτον κινήσιν τοῦ ἀτόμου, ὅσάκις δὲ πρόκειται περὶ βαρυτέρου πυρετοῦ, θὰ ἔχωμεν ἐντελῆ ἀκινήσιν καὶ ἀποχαύνωσιν.

Ὁ ἴδιος κανὼν ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ἀπὸ τοῦ θυμικοῦ φαινόμενα. Ὅθεν ἐπὶ μὲν ἐλαφροῦς πυρετικῆς κινήσεως ἡ συνείδησις μακρὰν τοῦ νὰ εἶναι συγκεχυμένη διατελεῖ διακωγῆς, ἂν ὅμως ὁ πυρετὸς ἐνταθῇ, φθάσῃ δὲ τὰς ὑψηλοτέρας βαθμίδας τῆς θερμομετρικῆς κλίμακος, τότε τὰ πράγματα μεταβάλλουσιν ὄψιν, διότι καὶ παραλλήλημα θὰ ἔχωμεν καὶ κομματώδη κατάστασιν.

Προϊούσης τῆς ἀνελιξεως τοῦ πυρετοῦ, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ βᾶρος τοῦ ὄργανισμοῦ ἐλαττωταί, ἢ δὲ ἐλάττωσις αὕτη βαίνει κατ' εὐθὺν λόγον πρὸς τὴν έντασιν τοῦ φαινομένου. Κατωτέρω θὰ ἐξηγήσωμεν ποῦ ὀφείλεται ἡ τοιαύτη ἐλάττωσις τοῦ βάρους.

Καὶ ἡ μὲν κλινικὴ εἰκὼν τοῦ πυρετοῦ τοιαύτη εἶναι περίπου ἐν γενικαῖς γραμμαῖς. Ἐξετάσωμεν ἤδη τὴν αἰτίαν καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τῶν συμπτωμάτων του.

Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης μελέτης προκειμένου περὶ ὀρισμοῦ τοῦ πυρετοῦ ὑπὸ τὴν κλινικὴν αὐτοῦ ἔποψιν εἶπομεν, ὅτι ῥίγος, ψύχος, καύσων καὶ ἰδρῶς χαρακτηρίζουσι τοῦτον. Ἄλλὰ πῶς καὶ πόθεν προήλθον ταῦτα; Ἴδου τί πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν. Προκαταβολικῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ταῦτα εἰσὶ κοινὰ κατ' ἀνάκλασιν φαινόμενα, εἰς τὸ τέλος δὲ, ένθα ὁ λόγος περὶ φυσιολογίας τοῦ πυρετοῦ, θὰ εἴπωμεν πῶς ἀπετελέσθησαν.

Καὶ ἐν πρώτοις τὸ ῥίγος ὀφείλεται εἰς τὴν ρυθμικὴν σύτπξιν τῶν μυῶν, ἣτις ἐπιγίγνεται συνεπείᾳ διεγέρσεως τοῦ θερμογόνου κέντρου ὑπὸ τοῦ ψύχους, καὶ σκοπεῖ τὴν παραγωγὴν θερμότητος, κατὰ τὴν περιφέρειαν.

Τὸ ψύχος ἔχει ἀφορμὴν τὴν ἀπὸ τοῦ δέρματος ἀποχώρησιν τοῦ αἵματος, λόγῳ συγκλίσεως τῶν δερματικῶν ἀγγείων.

Ἡ ἐπακολουθοῦσα μετὰ ταῦτα θερμότης ἀποδοτέα εἰς δύο παράγοντας. Πρῶτον μὲν καὶ κυρίως εἰς τὴν έντονον καύσιν τῶν ἰσθῶν, ἣτις βεβίως ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἰσχυρὰν ἐκλύσιν θερμότητος καὶ δεύτερον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς θερμότητος ταύτης δι' ἄρσεως τῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος ἀκτινοβολίας καὶ ἀποψύξεως.

(Ἀκολουθεῖ)

ΘΕΡΙΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ

ΛΑΡΙΣΣΑ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

(Συνέχεια και τέλος)

ΙΣ Λάρισσαν εφθάσαμεν τὸ ἑσπέρας μετὰ ἀρκετὰ εὐχάριστον σιδηροδρομικὸν ταξείδιον καὶ ἂν δὲν εἴχομεν νὰ παλαιώσωμεν πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην θερμὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαιρῆς καὶ τὰς καυστικὰς ἐπιθέσεις τῶν καθέτων ἀκτίνων τὸν

ἡλίου τὸ ταξείδιόν μας τοῦτο θὰ ἦτο πλέον εὐάρεστον καὶ ἀπολαυστικόν. Περὶ τὴν τετάρτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν διήλθομεν ἐκ νέου τοῦ Βελεστίνου, ἔνθα παρεμείναμεν περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν καὶ τὴν ἐβδόμην εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ σταθμοῦ τῆς Λαρίσσης.

Ἡ Λάρισσα κεῖται εἰς τὸ βάθος εὐρείας σπαρτοφόρου πεδιάδος παρὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν καὶ πλησίον τῆς μεγάλης ὄροσειρᾶς τοῦ Ὀλύμπου, τῆς χωριζούσης ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Τουρκίας.

Ἡ Λάρισσα ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως κατέστη ἡ ἐπισημότερα πόλις τῆς Θεσσαλίας καὶ ἔδρα τῆς κινήσεως καὶ ἐνεργείας. Ἐνταῦθα διαμένει καὶ ὁ περισσύτερος στρατός. Κατέστη δὲ βαθμηδὸν ὡραία πόλις μὲ μεγάλας οἰκοδομὰς καὶ κέντρα, τὸ δὲ θέρος εἶναι εὐάρεστος διαμονὴ πολλοὶ ἤδη ἐξ Ἀθηνῶν σιδηροδρομικῶς αὐθιγὰν πρὸς ἐρχονται ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὴν πόλιν καὶ τὰ Τέμπερα, φημιζόμενα διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν καὶ καλλολογίαν. Ξενοδοχεῖται, ζυθοπωλεία καὶ κα-

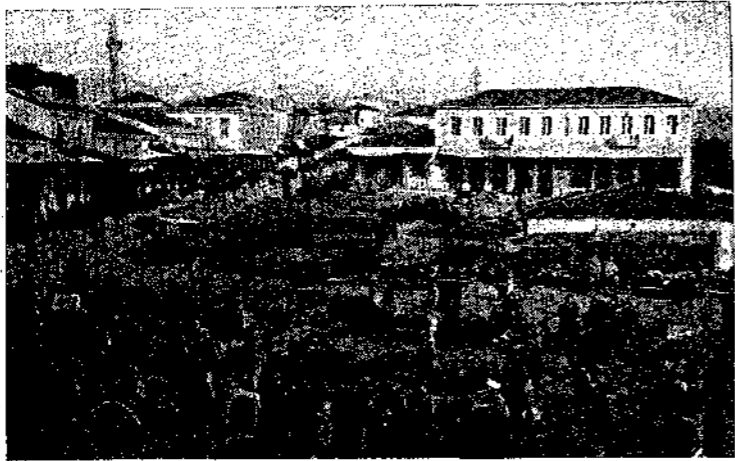
φενεῖα ἔχει καλὰ καὶ εὐπρόσωπα ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκτεταμένῃ πλατείᾳ τῆς πόλεως, ἔνθα καθ' ἑκάστην παινίζει ἡ μουσική, περιπάτους δὲ ἀξιολόγους ἐν τῇ πρὸς τὸ Ἀλκαζάρ πέραν τοῦ Πηνειοῦ ἐξοχῇ, ὅπου πολὺς κόσμος συχναίνει κατὰ τὸ θέρος πρὸς τὸ ἑσπέρας.

Ἡ Λάρισσα μὲ τὴν μέλλουσαν συγκοινωνίαν αὐτῆς μετὰ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Εὐρώπης ἐλπίζεται ὅτι θέλει καταστῆ ὡραιότερα καὶ μεγαλειότερα, καθόσον καὶ ἐμπορικῶς καὶ κοινωνικῶς θέλει μεγάλως ὠφεληθῆ.

Τὴν Θεσσαλίαν ἤδη ἀπασχολεῖ ζωτικῶς τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, ὅπερ διὰ τῆς προσθήκης εἰδικοῦ ἀρθροῦ, ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλοτριώσις κτημάτων, θέλει πολὺ ἀνακουφίσῃ τὴν γεωργίαν καὶ τοὺς ἀγρότας.

Πάντες δὲ μετ' ἀνυπομονησίας ἀναμένουσι παρὰ τῆς νῦν ἀνορθωτικῆς Κυβερνήσεως τὴν ὑποβολὴν καὶ ψήφισιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου ἐν τῇ νέᾳ συνόδῳ, καθ' ὃ θέλει κανονισθῆ ὁ τρόπος τῆς ἀπαλοτριώσεως καὶ διανομῆς τῶν κτημάτων. Τρέφουσι δὲ μεγάλην πεποίθησιν πάντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Βενιζέλου, ὅτι θέλει κατορθώσῃ τοῦτο, ὡς ὑπεσχέθη.

Ἄλλο ζήτημα, ὅπερ ἐπίσης ἀπασχολεῖ τοὺς θεσσαλικούς πληθυσμούς, καὶ τὸ ὅποσον θεωροῦσι ζωτικώτατον, εἶναι καὶ ὁ καταργηθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως νόμος περὶ ἀλευροπιτύρων ὃν θεωροῦσιν εὐεργετικώτατον καὶ εὐχάνοντι νὰ μὴ ἐπαναφέρῃ, ὡς ἐλέγθη, ἡ νῦν Κυβέρνησις. Τοῦτέστι νὰ μὴ ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγή εἰς Ἀμβούργον διότι ἀπεδεί-

Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

χθη, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀλευρομηχανία δὲν δύναται νὰ ἐξαγάγῃ ἀλευρα ὡς ἐκ τοῦ ὑπερόγκου δασμοῦ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διότι ζημιώνεται τὸ δημόσιον ἐκ τοῦ ἐπιστρεφόμενου δασμοῦ.

Πλησίον τῆς Λαρίσσης εἰς δίωρον περίπου ἀπόστασιν καὶ εἰς θέσιν Χασάμπαλη κεῖνται τὰ περίφημα λατομεῖα τοῦ Ἄτραγος, τὰ ἀρχαιότερα τῆς Ἑλλάδος ἀπ' οὗ ἀνεκαλύφθη ὁ χάλυψ, τὰ ὅποια νῦν ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἀγγλικὴ Ἐταιρεία τῶν μαρμάρων, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἡλ. Οὐρέτ. ὑποδιευθυντῆς δὲ τυγχάνει ὁ ἡμέτερος φίλος κ. Ἰούλιος Βικνέλης, ὅστις εἶναι καὶ ὑποπρόξενος τῆς Ἰταλίας ἐν Λαρίσσει.

Τὰ λατομεῖα ταῦτα θεωροῦνται μεγάλης ἀξίας καὶ πολυτίμητα, κατατάσσονται δὲ τὰ μάρμαρα αὐτῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀφειτικῶν λίθων. Ἐξαγωγή ὅμως δὲν γίνεται μεγάλη, ἔνεκα τῆς ὑπερόγκου δαπάνης πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὴν παραλίαν.

Ὁ κ. Βικνέλης εἶναι μία ἰδιόζουσα προσωπικότης ἐν Λαρίσσει. Ὑποπρόξενος, ὑποδιευθυντῆς λατομείου, γεωργός καὶ κομματάρχης. Ἐκτὸς τῶν δύο πρώτων αὐτοῦ τίτλων, οὗς ἀνεφέρμεν, καλλιιεργεῖ κατὰ τὸ τελευταῖον ἐπιστημονικὸν σύστημα καὶ ἀρκετὴν ἔκτασιν γαιῶν, ἅς ἐπὶ τούτῳ ἔχει ἐνοικιάσει καὶ ἀναμιγνύεται δραστηρίως ἐκάστοτε εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐννοῶν νὰ συντελέσῃ κατὰ δύναμιν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν γενικὴν ἀνορθωσιν καὶ ἰδίως τὴν βελτιώσιν τῶν κακῶς ἐχόντων τῆς ἀγροτικῆς καταστάσεως τῆς Θεσσαλίας, περὶ ἧς κυρίως ἐνδιαφέρεται καὶ δρᾷ.

Ἐσχάτως ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ σπουδαίως συνετέλεσε καὶ διὰ λόγων καὶ δι' ἔργων νὰ διαγείρῃ καὶ καθοδηγήσῃ τοὺς ἀγρότας εἰς τὰς ἀνορθωτικὰς ἰδέας! Ἰταλὸς τὴν καταγωγὴν, εἶναι πλέον Ἕλληνας κατὰ βᾶθος καὶ μόνον μέλημα καὶ πόθος του εἶναι ἡ πρόοδος τοῦ τόπου. Ὅσακις ὀμιλεῖ ἢ συζητεῖ, βλέπετε ἕνα ἀρχαιφνέστατον πατριώτην σπουδαίως ἐργαζόμενον καὶ δρῶντα ὑπὲρ τοῦ καινοῦ καλοῦ.

Εἰς Λάρισσαν διέμεινα ἐπὶ τριήμερον ἐπισκεφθεὶς διαφόρους φίλους μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν διακεκριμένον δικηγόρον καὶ βουλευτὴν κ. Λ. Ἀναγνωστοῦ μετὰ τῆς ἀξιολόγου οἰκογενείας του, τὸν κ. Στ. Παπαγεωργίου μεγαλέμπορον καὶ ἐργοστασιάρχην, τὸν κ. Ἀλέξ. Μιχαηλίδην ἐπίσης μεγαλέμπορον καὶ κτηματίαν, ἀρίστους πολιτάς καὶ φιλοτίμους ἐμπόρους, τὸν κ. Σιλῶμ Σικαίμ, κάλλιστον ἐμποροτραπεζίτην, τὸν κ. Ἰω. Ἀσλάνην παλαιὸν φίλον καὶ ἰδιοκτήτην τῆς καλλίστης ἐνταῦθα ἐμπορικῆς λέσχης καὶ διαφόρους ἄλλους μετ' ὧν ἀντηλλάξαμεν ἐνδιαφερούσας ὀμιλίαις.

Μετὰ τριήμερον ἐνταῦθα διζμονὴν ἀπέηλθον

σιδηροδρομικῶς πάλιν εἰς Βῶλον, τὴν δὲ μεθεπομένην διὰ τοῦ ὡραιότατου ἀτμοπλοίου τῆς Ἐταιρείας Παντολέοντος «Ἀλβανία» καὶ με ὡραιότατον πλοῦν ἀνεχώρησα διὰ τὰς Ἀθήνας.

Διερχόμενος ὅμως ἐκ Βῶλου δὲν πρὸς ἐλπιζομένην ἐπισκεφθῶ καὶ πάλιν τὸν φίλον ἱατρὸν κ. Ν. Μωραΐτην εἰς τὸ ἱατρεῖον του, ὅπως ἀποχαιρετήσω καὶ εὐχαριστήσω καὶ συνάμα ὅπως τῷ ζητήσω τὴν πεφωτισμένην γνώμην του διὰ τὸ ἄσθμα, ὑπερκυρίως ἡσθάνομην τὸ ἑσπέρας καὶ διὰ τὸ ὅποσον μετὰ ἐπισταμένην ἐξέτασίν του μοὶ συνέστησε νὰ διατηρῶ πρὸ παντὸς ἐλαφρὸν τὸν στόμαχον τὸ ἑσπέρας ὅσω τὸ δυνατόν, νὰ τρώω ἐνωρίς, μετὰ τῆς 7 καὶ 8 ὥρας καὶ νὰ μὴ κατακλινώμαι πρὸ τῆς 10—11ης, ὡς φάρμακον δὲ ἐσωτερικῶς μοὶ συνέστησε νὰ πίνω ἀφέψημα ἀγρόστιδος (ἀγριάδας). Καὶ ἡμέραν παρ' ἡμέραν νὰ λαμβάνω ὅτε μὲν Kalii jodati 0,25 εἰς καψύλια δύο καθ' ἡμέραν, ὅτε δὲ Diuretine εἰς 0,30 ἐν καθ' ἡμέραν. Καὶ ἤδη χάρις τῷ πολυτίμῳ φίλῳ ἱατρῷ, εὐτυχῶς ὁ παροξυσμὸς ἠλαττώθη κατὰ πολὺ καὶ εὐελπιστῶ, ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἐξαλειφθῆ.

Ἀναγράφοντες ταῦτα ὧδε, ὡς ἐλάχιστον δεῖγμα καὶ τοῦτο τῆς ἐκτιμήσεώς μας πρὸς τὸν διακεκριμένον ἱατρὸν, τῷ εὐχόμεθα ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀείμνηστον Ἰούλιον Γαλβάνην, ἀφοῦ ἤδη οὐδῶλος ὑστερεῖ τῶν παρ' ἡμῖν διαπρεπῶν ἱατρῶν κ. κ. Γερούλανου, Ζαχίμη, Φωκᾶ κτλ.

ΣΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΝΙΚΟΠΟΥΛΑΟΥ

Τὸ Νησί μας ἀπ' ἄκρη εἰς ἄκρη
Μὲ τὰ μαῦρα του ροῦχα ντυμένο,
Σταματᾷ στὸν νοπὸ σου τὸν τάφο,
Κι' ἄλοφύρεται φεῦ τὸ θλιμμένο.

Τὸν θαντίζει μὲ δάκρυ' ἀγάπης,
Τὸν στολίζει μὲ ἀγάπης φιλιὰ,
Καὶ τ' ἀφίνει ὡς ἀν μοιρολόγια,
Νὰ γλυκαίνου τὴ πικρὰ του καρδιά.

Στὴν Ὀρφάνεια ἐρίφθ' ἡ «Φωνή» σου,
Ποῦ βροντοῦσε γιὰ μᾶς Λευθεριά,
«Ζωντανέψεται πιά πατριώται,
Νὰ εἰωχθῆ ἡ σιλαβιά».

Ἡ γλυκεῖα ἡ λαλιά σου ἐκείνη...
Ἄδῃ πλέον γιὰ πάντα μὲ μᾶς
Μανιωμένος ἐφύσσε' ἀγέρας,
Καὶ σὲ πῆρε μαζύτ' ὁ φονιάς.

Τὸ Νησί μας, ἐσένα, γιὰ χρόνια,
Τῆνε στέρησι θέλει θυμᾶται
Σφουταγκάλιαστα Γιῶργο ἡ Ἀγάπη,
Στὸ κιβόρι σου μέσα κοιμᾶται.

Ἡ ματιὰ σου ἐξάδη κι' ἐκείνη
Ποῦ ἐκνύταζε τόσο μακρὰ
Μ' ἕνα δάκρυ τὸ κνήμε σου βροχῶ
Τὸ πικρὸ. Ἐχε Γενά

Λευκοσία

Π. Α. ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΤΑ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΒΟΥΔΑ

Ο Ναός του Βούδα, πρὸς νότον τῆς Κάγιας, ἐν τῇ Βεχάρη, θεωρεῖται ὑπὸ πολλοῦ κόσμου, ὡς τὸ ἱερώτερον σημεῖον τῆς γῆς. Διότι ἐκεῖ ὁ πρίγκηψ Γκωτάμας, ἀφοῦ ἐμελέτησε ἐμπνευσμένως τὴν θείαν ἐπιστήμην καὶ ὑπέφερεν ὅλα τὰ εἶδη τῶν δοκιμασιῶν, ἐγένετο τέλος κάτοχος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς εἰρήνης. Ἐκεῖ ὁ πρίγκηψ ἔλαβε τὸν περιώνυμον τίτλον τοῦ Β ο υ δ α (σοφοῦ), κατὰ τὴν τελευταίαν νύκτα τῆς διαρκoῦς πάλης πρὸς τὸν ἑαυτὸν καὶ κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ, τὰ ὁποῖα ἤθελον ἀκόμη νὰ τὸν παιδεύουν. Ἐκεῖ ὑπὸ τοὺς κλάδους τῆς «ἱεράς συκῆς» ὁ μέγας Διδά-

σκαλος τοῦ Βουδισμού κατέκτησε τὴν θείαν Σοφίαν. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ ναοῦ ἐντὸς μεγάλης αἰθούσης εὐρίσκεται τὸ ἄγαλμα τοῦ Βούδα, καθήμενου ἐν τῇ γνωστῇ στάσει, «ὁ Βούδας καλῶν τὸν κόσμον εἰς τὴν φρόνησιν».

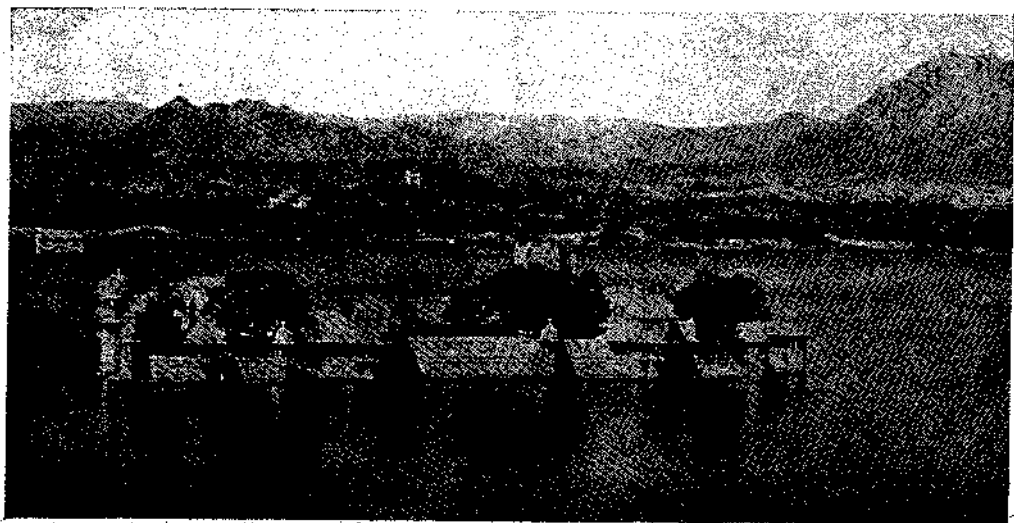
Ὁ ναός οὗτος περιέπεσε εἰς χεῖρας τῶν Βραχμάνων, οἵτινες με ἀρκετὴν νοημοσύνησυνεδύασαν τὸν Γκωτάμαν μετὰ τοῦ ἰδίου θεοῦ των Βιχνοῦ.

Καὶ διὰ νὰ καταστήσωσι συμβολικώτεραν τὴν συνταύτησιν ταύτην, ἐξωγράψισαν ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Σοφοῦ τὴν ἀλληγορικὴν τρίαυαν, τὸ μυστικὸν καὶ θείον «τιχάν» σύμβολον τῆς δευτέρας προσωπικότητος τῆς Βραχμανικῆς Τριάδος

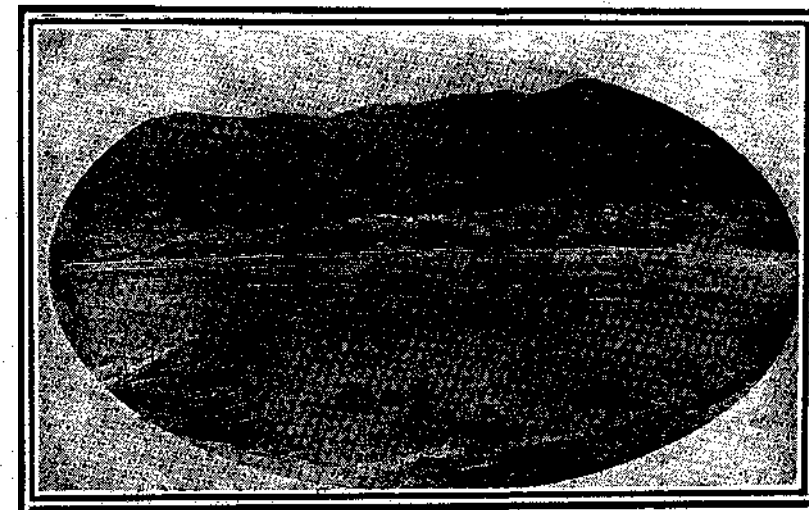
Η ΛΙΜΝΗ ΠΙΧΟΛΑ

Ὅσοι ἔχουν ἰδεῖ τὰς μαγευτικὰς τοποθεσίας τῆς Μείζονος Λίμνης ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τὰς ὄνειρώδεις ἀκτὰς τῶν ἐν αὐτῇ εὐρισκομένων Βορρομαίων νησίδων, δύνανται νὰ λάβουν ἰδέαν τῆς ἐκπάρχου ἰνδικῆς λίμνης Πιχόλας. Ἀπὸ τὰς

καταφύτους γύρωθεν ἔχθας, μεθυστικαὶ εὐωδίαὶ ναρκῶνουν τὰς αἰσθήσεις τῶν εὐτυχῶν ἐκεῖσε θνητῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ πλέουν εἰς ἐκτάσεις ὄνειρωδῶν ἀποχρώσεων, ἀπὸ τὰς θαυμασίας ἀνατολὰς καὶ δύσεις. Ἐντὸς τῆς λίμνης ὑπάρχουν δύο νησίδια ἐξ ὧν τὸ ἐν καλούμενον Τζάγκ-Μανδῆρ, περιβάλλεται ὀλόκληρον ὑπὸ τείχους παλεύκου, καὶ μακρόθεν φαίνεται ὡς παμμέγε-

θες λευκῶν ἀνάκτορον τῶν ὑδάτων. Τρεῖς κῆποι κεχωρισμένοι διὰ στοῶν, εἶνε κατάφυτοι ὑπὸ πορτοκαλεῶν καὶ ἄλλων καρποφόρων δένδρων, φουίκων, κυπαρίσσων καὶ πλατάνων, ἐν μέσῳ δὲ τῆς πλουσίας ταύτης βλαστῆσεως ὑψοῦνται δύο γραφικαὶ ἐπαύλεις.

Η ΑΝΔΡΟΣ

Ἡ νῆσος τῶν ξενιτευμένων. — Ἀπόμαχοι θαλασσοδύκοι καὶ γέροντες ἑκατομμυριοῦχοι. — Αἱ δεσποινίδες Ἀνδριώτισσαι. — Λαθρεμπόριον. — Λάμπρα.

Ἡ Ἄνδρος εἶναι ἡ νῆσος τῶν ξενιτευμένων. Τοῦλάχιστον τὸ ἥμισυ τῶν κατοίκων ἀπουσιάζει εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ πρὸ παντὸς εἰς Ἀμερικὴν. Βλέπει δὲ τις πανταχοῦ τὰ χλωμά τῶν γυναικῶν πρόσωπα στηρίζοντα τὰ ζωρὰ τῶν μάτια ἐκεῖ κάτω, πρὸς τὸν γαλανὸν ὀρίζοντα, ἐνθα ὁ οὐρανὸς ἐνοῦται μετὰ τῆς θαλάσσης. Τοῦλάχιστον 80 τοῖς ἑκατὸν αἱ γυναῖκες πλεονάζουν τῶν ἀνδρῶν. Ὅλος δὲ ὁ συρφετὸς αὐτῶν τῶν φλεγόμενων σαρκῶν ἀναμένει μάτην πολλακίς, ἀπαξ ἢ δις τοῦ ἔτους, τὸν ἀγαπῆτον Ἐκείνον, ὅπως ἐνώση μετ' αὐτοῦ τὰ χεῖλη εἰς ἀσπασμὸν βαθύν, μακρόν.

Ἡ Ἄνδρος, ἀντιθέτως πρὸς τὰς λοιπὰς νῆσους, παρουσιάζει πλοῦτον καὶ εὐημερίαν οὐχὶ συνήθη δι' ἑλληνικὸν τόπον. Ἄλλ' ὅταν ἀναλογισθῇ τις, ὅτι ἡ νῆσος αὕτη εἶναι ἕνας κλασικὸς ἀργόμισθος, τροφοδοτούμενος ὑπὸ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διεσπαρμένων τέκνων τῆς, δὲν ἔχει λόγους ἐκπλήξεως.

Οἱ Ἄνδρῳι, ἀντιθέτως πρὸς τὰς γυναῖκας, παρουσιάζουν γνώσεις εὐρυτάτας καὶ

κοσμοπολιτισμὸν καταπλήττοντα, ἐνῶ τὰ τρυφερά ἥμισυ τῶν, μεμονωμένως ζῶντῶν καὶ ἐντὸς τῆς νήσου, δὲν ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν ἢ ὠραίας σωματικὰς γραμμὰς ἀλλὰ καὶ πρωτογενῆ ἀμάθειαν Εὐας.

Ἐν Ἄνδρῳ ὑπάρχουσι μόνον γυναῖκες, παῖδια, ἀπόμαχοι θαλασσοδύκοι καὶ... φοιτηταί. Οἱ ἄνδρες τῆς ἐργασίας ἀπουσιάζουν ὡς ναυτικοὶ ἐντὸς τῶν τεσσαράκοντα πλοίων τῆς νήσου.

Οἱ ἀπόμαχοι εἶνε πάντες πλουσιώτατοι, πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν ἑκατομμυριοῦχοι, μεταβληθέντες ἐν τῇ ἀργίᾳ τῶν εἰς τοκογλύφους.

Δύο καλὰ καφενεῖα ὑπάρχουν ἐν τῇ πόλει—Κάστρο—τῆς Ἄνδρου. Εἰς τὸ ἐν συναντᾶ τις γέροντας, εἰς τὸ ἄλλο νέους. Οἱ πρῶτοι εἶνε οἱ πατέρες, οἱ δεῦτεροι οἱ υἱοί.

Τὸ κρασὶ τῆς νήσου ὀλίγον καὶ ἄθλιον. Τὰ λουκάνικα ὅμως, κουλούρια, μανταρίνια καὶ πορτοκάλια ἐν ἀφθονίᾳ.

Οἱ γέροντες τῆς Ἄνδρου, παλαιοὶ πλοῖαρχοι περιγνηθέντες τόσας χώρας καὶ παλαίσαντες κατὰ τόσων τρικυμιῶν παρουσιάζουν τύπους ἐνδιαφέροντας. Ἀγριωποὶ τὸ βλέμμα, Ἰταιοί, ἀπότομοι, ἀποκρουστικοί, θρασεῖς, ἀγέρωχοι, συνειθισμένοι νὰ

διατάσσουν, περιφέρονται εις την πόλιν με ύψος τουλάχιστον γερούσιαστού Ρωμαίου.

Αί δε δεσποινίδες; Είς την ώραίαν αυτήν νήσον δέν δύναται κανείς να χωρίση ποία είναι η ύπηρετρια και ποία η ἀφρόπλαστος καστελλάνα. Καί αι δύο συγχέονται εις ένα τύπον τραχύν, άξεστον, άγριοκατοικίστικον.

Τό λαθρεμπόριον ενεργείται έλευθέρως. Οί λαθρέμποροι, οί πλείστοι Αϊθαλιώται, θηρία—άνθρωποι, έμπνέουν τοσοῦτον τρόμον εις τούς δυστυχείς χωροφύλακας, ώστε και διά του βηχός των μόνον τούς άπομακρύνουν ώρας μακράν. Οί λαθρέμποροι αύτοί, γνήσιοι άνδρες τών κυμάτων και του γκρά, παρουσιάζουν γνήσιους τούς τύπους τών πελατών και κορσάρων του Αίγαίου.

Τόν βλέπετε εκείνον τόν χονδρόν και άτμηέλπον; Είναι εκατομμυριούχος! Η άποκάλυψις αυτή μη σας έκπλήττει. Έν Άνδρω γερόντια κινούντα τόν οίκτον είναι πολλάκις κάτοχοι περισσών εκατομμυρίων.

Μετά τό Πήλιον και την Κέρκυραν η Άνδρος παρουσιάζει τοπία άντάξια πινακίδων διά τό Λούδρον. Είς μίαν και την αυτήν κλιτύν, βλέπει τις όρμαθόν οίκίσκων, συνοικίας μάλλον η κεχωρισμένα χωρία άποτελούντων, και βυθισμένων εντός έλαιώνων, άρωματιζομένων υπό πορτοκαλεώνων και λεμονεώνων και περιβαλλομένων υπό μελαγχλώρων κυπαρίσσων.

Τό λευκόν των χωρικών οίκίσκων, τό άργυροπράσινον των έσπεριδοειδών και τό βαθυπράσινον των κυπαρίσσων συγχέομενα εις ένα άρμονικόν χρωματισμόν άποτελούν άντίθεσιν γλυκεϊαν προς τόν τραχύν χρωματισμόν των περίξ βραχωδών καταπτώσεων του όρου.

Είς τά Λάμπρα, ώραϊον χωρίον κείμενον άνωθεν του Κάστρου—Άνδρου, τά όλίγα οικήματα χάνονται εντός των λεμονεώνων. Πηγαί πολλαχού του χωρίου αναβλύζουσιν από των βράχων, κρυστάλλινα νερά, ποτίζοντα τούς κήπους. Κόραι φέρουσαι κατά τόν ισραηλιτικόν τρόπον τάς στάμνας των, ύδρεύονται φλυαρούσαι, ένοῦσαι τόν πολύλαδόν των με τούς κελάρυμους των ύδάτων.

Μαῦρα μάτια λησιμονημένα εις ένα σπιτάκι, εκεί επάνω εις την κορυφήν των Λαμύρων, κυττούν μ' έκφρασιν πόθου τόν ξανθόν ταξειδιώτην, και με την φλόγωσίν των προδίδουν παλμούς καρδιάς έκλιπαρούσης έρωτα.

Μαῦρα μάτια που χαϊδεύουν τά γαλανά της άτέρμονος θαλάσσης, μάτην γεννοῦν έλπίδας εις τά ύγρά και ματωμένα χείλη που απαιτοῦν τό φιλί.

Μάτια που κυττούν την ζωήν και με έκστασιν λέγουν εις τόν ξένον: «Μη με προσέχης, είσαι διαβατικός!»

ΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΑ

Είς Γερμανίαν έλκύει την γενικήν περιέργειαν αυτόματον άνδρείκενον λειτουργούν διά μηχανισμού, ποιοῦν σημεϊα και τέρατα και φέρον τό λατινικόν όνομα Όγκούλτους. Τά μηχανικά ταῦτα αυτόματα ήσαν του σιμοῦ κατά τούς καλαιότερους αιώνας, αλλά τότε τό μυστικόν της λειτουργίας των έτηρειτο ζηλοτύπως, διά να περιβάλλεται με χαρακτηριστικά υπερφυσικών, ενφ' τώρα η έπιτυχία έγκειται εις την εξήγησιν την παρεχομένην εις τό κοινόν περί του τρόπου καθ' όν τό μηχανήμα λειτουργεί.

Η αυτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία κατείχεν εν τοιοῦτο αυτόματον, έξγον άνωτέρου κυβερνητικου ύπαλλήλου, τό όποιον σὺν τοις άλλοις έπαιξε ζατρικιον. Πολλά έτη μετά ταῦτα τό αυτόματον ήγοράσθη παρά τινος έπιχειρηματίου, όστις περιήραχετο και επεδείκνυεν αυτό εις διαφόρους ευρωπαϊκάς πόλεις. Καί έδεικνύοντο μεν οί τροχοί και οί κύλινδροι και οί μοχλοί, δι' όν κατά τό φαινόμενον έλειτούργει, οὔδεις όμως έσκέφθη ποτέ να εξετάση και τό βάθρον, επ' οῦ τό αυτόματον έστηρίζετο. Καί όμως τό μυστικόν του εύρίσκατο εκεί διότι εκεί εύρίσκατο κεκρυμμένος κάποιος Μουρέ, ήθοποιός άλλοτε, όστις διά μοχλοῦ διητύθνε τόν βραχίονα του άνδρεικέλου επιτηδείως, ώστε να ισοποθετή τούς πεσσούς επί του άβακίου. Η ήπάτη έγνώσθη ότε αυτός ο Μουρέ, φιλονεικήσας μετά του εργολάβου απέκαλυψε τό μυστικόν εις την λέσχην των Ζατρικιστών του Λονδίνου. Ο άπατεόν έκανάτο ότι είχεν έμπιάξει και αυτόν τόν μέγαν Ναπολέοντα. Άλλ' η αυθάδειά του μικροῦ δειν να στοιχίση εις αυτόν ακριβά διότι ο Ναπολέων άνυπόμονος να μάθη πώς έλειτούργει τό μηχανήμα, διέταξε να θρασυθῆ εις τεμάχια. Καί έπεισθη μεν εν τέλει εκ των ίκεσιών του εργολάβου να μη έπιμείνη εις την καταστροφήν του θαυμασιου έξγону. Άλλ' ο κεκρυμμένος εν αυτω Μουρέ διήλθεν άρκετάς στιγμάς άγωνίας εκ φόβου μη εκτελεσθῆ η αυτοκρατορική προσταγή.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΓΑΣΤΩΝΟΣ ΛΕΡΟΥ

Παρήλθον ήδη πολλά έτη από της εποχής καθ' ήν ταξειδεύων προς την Δουκέρην, ευρισκόμην εις τόν μικρόν σταθμόν Γκιερσώ. Εσκεπτόμην δε να διέλθω εκεί τό θέρος μου, αφού μάλιστα είχα και κάποιαν εργασίαν να τελειώσω, εν τῇ γαλήνῃ του χαριτωμένου αυτού χωρίου, του όποιου αι γραφικαι στέγαι καθρεπίζονται εις τά ρωμαντικά κύματα, όπου ωλισθησεν η βάρκα του Γουλιέλμου Τέλου. Η εποχή ευτυχώς ήτον άρκετά προχωρημένη διά τούς περιηγητάς και όλοι οί γερμανοί τατραγίνοι με τά άλπειστού και τούς μαλακούς στρουγυλοῦς πλους των, άφ' όν ανεμίζετο εν πτερών άλέκτορος, μάς άφησαν έλευθέρους να απολαμβάνωμεν την ώραϊαν φύσιν.

Συνέβαινε πολλάκις να παρευρισκώμεθα εις τό δειπνον οί πλέον γνωρισθέντες εν τῷ ξενοδοχείω και της έσπέρας επελθούσης, άλλοτε μεν διηγούμεθα τούς περιπάτους μας και άλλοτε καταγινώμεθα εις μουσικήν.

Εντόπως μού είχε προξενήσει μία κυρία ήλικιωμένη, πάντοτε με κεκαλυμμένον τό πρόσωπον διά μελανού πέπλου η όποία πάντοτε έμενε σιωπηλή όπόταν τό ξενοδοχείον ήτο πλήρες και εν εδθυμία και ως τούτου την άνομάσαμεν «η απηλιτισμένη μας ληνημένη». Εν τούτοις μίαν έσπέραν απεκαλύφθη ως έξσοχος πλανίστρια, μόνη της δε εξαιφνης καθήσασα μάς έπαιξεν του Chopin και ιδίως του Schumann ένα νανούρισμα με τόσην συγκίνησιν εκτελεσθέν, ώστε να μάς προκαλέση δάκρυα εις τούς οφθαλμούς. Εγνωμονοῦντες δε διά τάς γλυκεϊας ώρας ης μάς παρέσχε, ήθελήσαμεν τάς παραμονάς του χειμῶνος, ότε επρόκειτο να φύγη να τῇ προσφέρωμεν ως άνάμνησιν της εν Γκιερσώ διαμονής της δώρον τι.

Είς εξ ήμῶν, αναχωρών μίαν των ήμερών εις Δουκέρην, ανέλαβε ν' αγοράση τό δώρον και επέστρεψε τό έσπέρας με μίαν χρυσήν καρφίδα παριστάσαν μικρόν πέλεκυν.

Άλλά την έσπέραν εκείνην, καθώς και την επομένην, η μελανειμωνούσα ξένη μας δέν έφάνη. Η ξενοδόχος μού είπεν ότι η ξένη ήτο σπηθισμένη εις τοιοῦτον είδους εξαφανίσεως και δι' δέν επήρχε λόγος να άνησυχώμεν.

Πράγματι, την παραμονήν της αναχωρήσεός μου, περιπατών γύρω της λίμνης είχα σταματήσει πλησίον της μικράς εκκλησίας του Γουλιέλμου, Τέλου ότε είδα να εξέρχεται εξ αυτής

η μαυροφόρος κυρία. Καί η εκκλησία μου ήτο μεγαλειτέρα την στιγμήν αυτήν διά την πρωτοφανώς λυπηράν του προσώπου της έκφρασιν.

Μόλις με είδεν εκαλύφθη διά του πέπλου της και κατήλθε την όχθην. Εν τούτοις οὔδόλωσ έδίστασα να την πλησιάσω, και χαιρετών της εξέφρασα την λύπην των αναχωρησάντων ξένων μη δυνηθέντων να την χαιρετήσωσι. Καί επειδή έφερα μετ' έμου τό μικρόν δώρον, τῇ προσέφερα τό κτύον.

Η δυστυχής τό ήνοιξε με γλυκῦν μειδίημα, αλλά μόλις διέκρινε τό εμπεριεχόμενον ήρηχσε να τρέμη, απεμακρύνθη άπ' έμου ως έαν έφοβείτο τι και διά παράφρονος κινήσεως επέταξε την καρτίσαν εντός της λίμνης!

Δέν είχα άκόμη συνέλθη εκ της άκατανοήτου προς έμε διαγωγής της, όταν με έπλησίασε, μου εξήτησε διά λυγμών συγκώμην, και με παρέσυρεν εις εν εκεί πλησίον κάθισμα.

— Θα γνωρίσετε τά πάντα, μού λέγει, με την γλυκεϊαν φωνήν της, διότι εγκαταλείπω διά διά παντός τό μέρος αυτό, τό όποιον ήθέλησα να ιδω διά τελευταίαν φοράν. Καί τότε θα ένοήσετε διατι επέταξα τόν μικρόν χρυσοῦν πέλεκυν. Εγεννήθην, κύριε, εν Γενέβη, εκ καλλίστης οικογενείας. Ημεθα πλούσιοι, αλλά δι' άνυχών χρηματικών επιχειρήσεων έπτωχεύσαμεν, εξ ου ο θάνατος του πατρός μου. Είς ήλικίαν δέκα όκτώ ετών ήμην ώραϊοσύνη, άλλ' άνεν προικός. Η μητέρα μου απηλιζέτο διά την άποκατάστασιν μου.

Ημην λοιπόν είκοσι τεσσάρων ετών, όταν επαρουσιάσθη δι' έμε ανέλπιστος, ως έλεγον πάντες, τύχη. Νέος τις, εκ Βρυγῶ της Γερμανίας ήρχετο κατ' έτος να διέλθη τό θέρος εν Έλβετία τόν γνωρίσαμεν εις την λέσχην, και ήγαπήθημεν. Ο Άλβέρτος Γιτμαν ήτο ύψηλός, γλυκῦς νέος, άπλός και καλός. Εφαινετο ευγενής τά αισθήματα και ευφυής τό πνεῦμα. Ηπόρει άρκετά, χωρίς να ήτο πλούσιος. Ο πατήρ του ήτο άκόμη εν τῷ εμπορικῷ σταδίω και του παρέίχε μικρόν εισόδημα, έως ότου ο Άλβέρτος καταλάβη την θέσιν του. Επρόκειτο να αναχωρήσωμεν πάντες, να επισκεφθώμεν τόν γέρω Γιτμαν εις τό κτήμα του εν Τόδνφ, μέσω του Μαύρου Δάσου, όταν η φιλάσθενος κρῶσις της μητρός μου επέσπευσεν ιδιότροπως τά γεγονότα.

Μη δυναμένη πλέον να ταξειδεύση, επέστρε-

γεν ἐν Γενέβη, ὅπου ἔλαβε μερικὰς πληροφορίας διὰ τὸν Ἀλβέρτον καὶ τὴν οἰκογένειάν του, ὁ πατήρ του ἦτο τὸ πρῶτον ἄπλοῦς ξυλοκόπος, ἐγκαταλείψας εἰς τὸν τόπον καὶ ἐπανακάμψας, ἀφοῦ ἔκαμε μικρὰν περιουσίαν.

Δὲν ἤθελε περισσότερο ἢ μητέρα μου ἵνα ἐπισπεύσῃ ὅλας τὰς προετοιμασίας τοῦ γάμου μας, ὁ ὅποιος ἐτελέσθη ὀκτὼ ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου της.

Ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ὅπως ἔλεγε «ἦν ἄχος διὰ τὴν τύχην μου».

Ὁ σύζυγός μου διὰ τῶν περιουσιῶν του καὶ τῆς καλωσύνης του, προσεπάθη νὰ μὲ παρηγορήσῃ διὰ τὴν τόσον σκληρὰν δοκιμασίαν. Πρὶν ἐπιστρέψωμεν πλησίον τοῦ πατρὸς του, ἤλθαμε νὰ περάσωμε μίαν ἐβδομάδα ἐδῶ ἐν Γκερσὼ καὶ κατοῦν πρὸς μεγάλην μου ἐκπληξιν, ἐφύγαμεν διὰ μακρὸν ταξίδιον, χωρὶς νὰ ἰδοῦμε τὸν πατέρα του. Ἡ λύπη μου παρήχθετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὅποτε παρετήρησα ἐν ὄσφ παρήχοντο αἱ ἡμέραι, τὸν σύζυγόν μου μὲ ὄφρος ἐπὶ πλέον κατηφές.

Τοῦτο πολὺ μὲ ἐξέπληξε, διότι ὁ Ἀλβέρτος μοὶ εἶχε φανῆ εὐθυμὸς τὸν χαρακτήρα καὶ ἀπέριττος. Μήπως ἐπρόκειτο λοιπὸν νὰ ἀνακαλύψω ὅτι ὅλη ἡ τότε εὐθυμία του ἦτο προσποιητὴ καὶ ἐκρυπτε βαθειὰν τινὰ λύπην;

Ὅποταν ἀνεστίαζε, ὅταν ἐνόμιζεν ὅτι ἐβρίσκετο μόνος, καὶ ἡ ταραχὴ ἦν ἠσθάνετο πολλὰκις εἰς τὸν ὕπνον του, μὲ ἔκαμαν νὰ μὴ ἀμφιβάλω πλέον καὶ ἀπεράσισα νὰ τὸν ἐρωτήσω.

Εἰς τὰς πρώτας μου λέξεις, μοῦ ἀπήντησε γελῶν καὶ μὲ φιλήματα ἀποκαλῶν με «μικρὸν τρελλόν».

Παρετήρουν ὁμοῦ ὅτι εἰς τὰς κινήσεις ἢ ἐμφράσεις ἐν γένει τοῦ Ἀλβέρτου ὑπῆρχε κάτι, ὁμοιάζον μὲ τύπιν συνηθείσεως. Καὶ ἐν τούτοις θὰ δοκιάζομην ὅτι ἦτο ἀνάξιος πράξεως τινοῦ—δὲν λέγω χαμερποῦς ἢ κακοήθους—ἀλλὰ καὶ προπετοῦς.

ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἐμάθαμε τὸν θάνατον, τοῦ πενθεροῦ μου, διὰν εὐρισκόμεθα ἐν Σκωτίᾳ. Ἡ νέα αὕτη εἶθις κατέβαλε τὸν σύζυγόν μου, ὅσον δὲν ἐφανταζόμην. Ἐμεινεν ὅλην τὴν νύκτα χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, οὔτε ἐν δάκρυ χύσας, καὶ ὡς νὰ μὴ ἦκουε τὰς γλυκείας παραμυθείας μου.

Ἐπὶ τέλους, τὴν πρωίαν ἐσηκώθη ἐκ τοῦ ἀνακλιντήρου ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε συσσωρευθῆ, μοῦ ἔδειξεν ἐν πρόσωπον φοβερὰ ἀγνώριστον ἐξ ὑπερανθρωπίνης λύπης καὶ μοῦ εἶπε μὲ τόρον φωνῆς ἀπελπιστικῆς:

— «Ἦάμε, Ἐλισάβετ, πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν! Πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν!»

Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις καὶ ἰδίως ὁ τόπος τῆς φωνῆς μὲ τὸν ὁποῖον τὰς ἐπρόφερον, ἐφαίετο ὡς νὰ εἶχον ἄλλην τινα ἔννοιαν ἀκατάληπτον δι' ἐμέ. Μοὶ ἐφαίνετο τόσον φυσικὴ ἢ

ἐπιστροφή μας εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ μάλιστα εἰς μίαν τοιαύτην περιστάσιν, ὥστε μοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ μαρτυρῶ τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ἐπάλασε κατὰ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐπιστρέψωμεν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Ἀλβέρτος ἤλαξε καθ' ὁλοκληρίαν, ἔγεινε φοβερὰ σιωπηλὸς καὶ τὸν συνέλαβα πολλάκις κλαίοντα.

Ἡ ἐκ τῆς ἀπωλείας προσφιλοῦς πατρὸς λύπη δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξηγήσῃ ὅλην τὴν φρικτὴν τῆς καταστάσεώς μας, διότι δὲν ὑπάρχει φρικωδέστερον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἀπὸ τὸ μυστήριον, τὸ βαθὺ μυστήριον, τὸ ὁποῖον εἰσδύει μεταξὺ δύο προσώπων λατρευομένων, ἵνα τὰ χωρὶς ἀφῆνῃς τὸ μὲν ἀπὸ τὸ ἄλλο, κατὰ τὰς τρυφερωτέρας ὥρας τῆς ζωῆς.

Ἐφθίσαμεν εἰς τὸ Τῶδνον, ἀκριβῶς ἐν καιρῷ, ἵνα κλαύσωμεν ἐπὶ ἐνὸς τάφου ἀκόμη ὄγρου.

Ἡ μικρὰ αὕτη κομόπολις τοῦ Μαύρου Ἀσσοῦς ἦτο πένθιμος τὴν ὄψιν καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ συντροφιά δι' ἐμέ. Ἡ οἰκία τοῦ γέροντος Γίτμαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκατεστειλθήμεν ἦτο κτισμένη εἰς τὸ τέλος τοῦ δάσους.

Μικρὸς μεμονωμένος οἰκίσκος μὴ γνωρίζων ἄλλην ἐπίσκεψιν, παρὰ γηραιοῦ τινοῦ ὠρολογοποιοῦ, φίλου τοῦ γέρω Γίτμαν, ὅστις ἤρχετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, τὴν ὥραν τοῦ δείπνου. Ἀντεπάθησα ἐξ ἀρχῆς αὐτὸν τὸν ἐργοστασιαρχὴν ὁ ὅποιος ὅσον ἦτο πλούσιος, τόσον περισσότερο ἦτο φιλάργυρος καὶ ἀνάξιος τῆς μικροτέρας λεπτότητος. Ὁ Ἀλβέρτος ἐπίσης δὲν συνεπάθη ποσῶς τὸν Φράντζ Βάσκιερ, ἀλλὰ, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς του, ἐξηκολούθη νὰ τὸν δέχεται.

Ὁ Βάσκιερ, στεροῦμενος οἰκογενείας, ὑπέσχετο πλειστάκις εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ἀλβέρτου διὰ δὲν θὰ ἔκαμε ἄλλον κληρονόμον ἀπὸ τὸν υἱόν του. Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἀλβέρτος μοῦ ἐμίλησε περὶ αὐτοῦ μὲ εἰλικρινῆ ἀπέχθειαν τότε ἐνόησα περισσότερο τὴν εὐγενῆ του καρδίαν:

— Θὰ σοῦ ἤρθε, μοὶ λέγει, νὰ κληρονομήσωμε τὸν γέροντα αὐτὸν τοῦ ὁποίου ἢ περιουσία ἔγεινεν ἀπὸ τὴν πτώχευσιν ὄλων τῶν δυστυχῶν ὠρολογοποιῶν τῆς πόλεως;

— Βεβαίως ὄχι! τοῦ ἀπήντησα. Ὁ πατήρ σου μὰς ἀφήκε κάτι, καὶ αὐτὸ ποῦ κερδίζεις μὰς ἀρκεῖ διὰ νὰ ζήσωμεν καὶ ἂν ἀκόμη ὁ Θεὸς μὰς δώσῃ κανένα παιδί.

Δὲν εἶχα ἀκόμη τελειώσει τὴν φράσιν μου καὶ εἶδα τὸν Ἀλβέρτον νὰ ἀχωρίασῃ ὡς κηρίον. Τὸν ἐπῆρα εἰς τὰς ἀγκάλας μου, διότι ἐνόμιζα ὅτι θὰ ἐλιποθύμη, ἀλλὰ τὸ αἶμα ἐπανῆλθε εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐφώνησε ἰσχυρῶς.

— Ναι, ναι, αὐτὸ μόνον χρειάζεται. Νὰ ἔξῃ καθέννας τὴν συνειδησὶν τὴν ἡσυχίαν!

Καὶ ἐξηφανίσθη ὡς τρελλός.

Ἀπουσίαζε πολλάκις μίαν ἡμέραν καὶ δύο, διὰ τὴν ἐργασίαν του, ἦτις συνίστατο, μοὶ ἔλεγε,

νὰ ἀγοράζῃ πολλὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐπώλει κατόπιν εἰς ἐπιχειρηματίας. Μὲ ἄφινεν εἰς τὴν οἰκίαν μὲ μόνην σύντροφον μίαν γραιὴν ὑπερέτριαν, ἢ ὁποία μὲ ἐδέχθη ψυχρὰ καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκρυπτόμην διὰ νὰ κλαύσω.

Ὁ Ἀλβέρτος ἤμην βεβαία, ὅτι μοὶ ἐκρυπτε κάτι, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐσκέπτετο καὶ τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐπίσης, ἦτις δὲν ἐγνώριζα τίποτε, ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξαλείψω τῆς σκέψεώς μου.

Τὰ πάντα ἐκεῖ μὲ ἐφόβιζον! Ἡ ὑπερέτρια! ὁ γέρω Βάσκιερ καὶ ἀκόμη αὕτη ἡ οἰκία! Ἦτο μεγάλη μὲ πολλὰς σκάλας μὲ διαδρόμους τοὺς ὁποίους ἐφοβοῦμην νὰ διέλθω. Ὑπῆρχε μάλιστα, εἰς τὸ τέγμα ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, μικρὸν δωμάτιον εἰς τὸ ὁποῖον εἶδα τρεῖς τέσσαρας φορές τὸν σύζυγόν μου νὰ εἰσέλθῃ, ἀλλὰ οὐδέποτε ἐγὼ εἰσῆλθον. Ὅσακις διηρχόμην πρὸ τῆς κλειστῆς αὐτῆς θύρας ἔκρεμα ὄλη. Ἐκεῖ ὁ Ἀλβέρτος ἐκλείετο διὰ νὰ κανονίσῃ τοὺς λογαριασμοὺς του, ὡς ἔλεγε καὶ τακτοποιῆσει τὰ βιβλία του, ἀλλ' ὅπισθεν αὐτῆς τῆς θύρας, ἐγὼ τὸν ἤκουσα νὰ κλαίῃ μόνος του μὲ τὸ μυστικόν του.

Μίαν νύκτα, ὅπου ὁ σύζυγός μου εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ μίαν ἀγορὰν καὶ ματαίως προσεπάθουν νὰ κοιμηθῶ, ἤκουσα κρότον ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου, τὸ ὁποῖον εἶχα ἀφήσει ἡμικλειστον ἕνεκα τῆς πολλῆς ζέσης. Ἐσηκώθην μὲ προφύλαξιν. Ὁ οὐρανὸς ἦτο κατάμαυρος καὶ σύννεφα ἐκάλυπτον τοὺς ἀστέρας. Μόλις καὶ μετὰ βίας δῖκρινα τὰς μεγάλας σκιάς τῶν δένδρων τοῦ κήπου μας. Ἐκεῖ ἀντελήφθη καθαρὰ τὸν σύζυγόν μου καὶ τὴν ὑπερέτριαν, καθ' ἣν στιγμήν διήρχοντο κάτω τοῦ παραθύρου μου, μὲ χιλιάς προφυλάξεις, καὶ κρατοῦντες καθεὶς διὰ μίας χειρὸς μακρὸν κισβότιον, ἀρκετὰ στενόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχα ποτὲ ἰδῆ.

Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ δὲν τοὺς ἤκουσα πλέον οὔτε εἶδα εἰς διάστημα δέκα λεπτῶν.

Ἡ ἀγωνία μου ἦτο ἀπερῆραπτος. Διατί ἐκρύπτοντο ἀπὸ ἐμέ; Πῶς δὲν ἤκουσα τὴν μικρὰν ἀμαξαν, ἦτις ἔφερε τὸν Ἀλβέρτον; Τὴν στιγμήν αὐτὴν μοῦ ἐφάνη ὅτι ἤκουσα μακρόθεν χρεμετισμόν. Ἡ ὑπερέτρια ἐφάνη, ἐπέρασε πάλιν τὴν χλόην, ἐχάθη εἰς τὸ σκότος καὶ ἐπατέκαμψε μετὰ τοῦ ἀλόγου ἀποζευγμένον, τὸ ὁποῖον περιεπάτει ἐπὶ τῆς μαλακῆς γῆς. Ὅποια προφυλάξεις διὰ νὰ μὴ μὲ ἐξυπνήσωσι!

Ἀκόμη ἐκπληκτος καὶ μὴ βλέπουσα τὸν Ἀλβέρτον ἐπιστρέφοντα, ὅπως ἔκαμμεν εἰς ὅλας του τὰς νυκτερινὰς ἐπιστροφάς, ἐφόρεσα γρήγορα μίαν αἰσθητὰ καὶ ἐξήλθα εἰς τοὺς σκοτεινοὺς διαδρόμους.

Διηδυνόμην φυσικὰ πρὸς τὸ μικρὸν δωμάτιον, τὸ ὁποῖον τόσον μὲ ἐφόβιζε. Καὶ δὲν εἶχα ἀκόμη εἰσέλθῃ εἰς τὸν μακρὸν διάδρομον, ὅτε ἤκουσα τὸν σύζυγόν μου προσάξοντα μὲ πνευμένη φωνὴν τὴν ὑπερέτριαν.

— Νερό! φέρε μου νερό! ζεστὸ νερὸ ἀκούς! δὲν βγαίνουν!

Ἐστάθην κρατήσασα τὴν ἀναπνοήν μου ἐπιγρόμην, διότι εἶχα τὴν προαίσθησιν, ὅτι κάποια δυστυχία μὰς συνέβη. Ἀφῆρης ἐκλονίσθη ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ συζύγου μου. Ὅστις ἔλεγε:

— Ἄ! ἐπὶ τέλους ἐτελείωσε!... ἐβγήκαν!... Ἐξηκολούθησε κατόπιν κάτι ὁμιλῶν οἱαὶ εἰς τὴν ὑπερέτριαν καὶ ἤκουσα τὸ βῆμα του. Ἐλαβα θάρρος καὶ ἔτρεξα νὰ κρυθῶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἐντὸς ὀλίγου ἐκτύπησε ἔκαμα πῶς ἐξυπνοῦσα καὶ τέλος τοῦ ἦνοιξα. Ἐκρατοῦσα τὸ κηρίον ἀνὰ χεῖρας καὶ εἶδα τὸ καταβεβλημένον τὸν πρόσωπον.

— Τί ἔχεις; μὲ ἐρωτᾷ ἡσυχῶς, ὀνειρεύεσαι ἀκόμη; Κοιμήσου λοιπὸν!

Ἠθέλησα νὰ ἀνάψω τὸ φῶς, ἀλλ' ἠρηθήθη καὶ ἐπῆρα νὰ πέσω ἐπὶ τῆς κλίνης μου. Διήλθον νύκτα ἀπαισίαν.

Πλησίον μου ὁ Ἀλβέρτος ἐγύριζεν ἐπανελημμένως, ἀνεστέναζε καὶ δὲν ἐκοιμάτο. Δὲν μοὶ εἶπε λέξιν. Δίαν πρῶτῃ ἠγέρθη, μοῦ ἔδειξε παγερὸν ἀσπασμόν ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἀνεχώρησε. Ὅταν κατήλθα, ἢ ὑπερέτρια μοῦ ἔδειξε σημεῖωσίν του διὰ τῆς ὁποίας μοὶ ἀνῆγγειλεν ὅτι ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἀπουσιάσῃ ἀκόμη διὰ δύο ἡμέρας.

Εἰς τὰς ὀκτὼ τὸ πρῶτῃ ἐμάνθανον ἀπὸ τοῦς ἐργάτας διὰ εἶδον τὸν γέρω Βάσκιερ δολοφονημένον εἰς τὸν μικρὸν τὸν οἰκίσκον. Ὁ δυστυχὴς ἔφερε βαθειὰν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν ἀνοιγμένην εἰς δύο ἀπὸ πέλεκυν.

Εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς οἰκίας κρατομένη εἰς τοὺς τοίχους. Διηδυνόμην καὶ πάλιν πρὸς τὸ μοιραῖον αὐτὸ δωμάτιον. Δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ σὰς εἶπω τί διέτρεχε τότε τὴν κεφαλὴν μου, ἀλλ' ἀνάγκη πᾶν ἦτο νὰ ἴδω τί ἐκρύπτετο ὀπισθεν ἐκείνης τῆς θύρας, μετὰ τὰ γεγονότα τῆς νυκτός. Τὴν στιγμήν ἐκείνην μὲ ἀντελήφθη ἢ ὑπερέτρια καὶ ἐφώνησε μὲ λύσσαν:

— Ἀφήστε λοιπὸν ἡσυχίαν αὕτη τὴν πόρτα! γνωρίζετε καλά ὅτι ὁ κ. Ἀλβέρτος σὰς ἀπηγόρευσε νὰ τὴν ἐγγύσετε! Θὰ μάθετε πολλά, ναι, διὰν δῆτε τί εἶνε μέσα!...

Καὶ τὴν ἤκουσα νὰ ἀναχωρῇ μὲ δαυμονιώδη γέλοια.

Ἐπεσα ἐπὶ τῆς κλίνης μὲ πυρετόν. Ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας ὁ Ἀλβέρτος μὲ περιποιεῖτο μὲ μητρικὴν ἀφοσίωσιν. Ἐνόμισα, διὰ ἐξόπνησα κατόπιν ἀπαισίον ὀνειρῶν καὶ μοῦ ἤρχε τῶρα νὰ παρατηρήσω τὸ γλυκύ του πρόσωπον διὰ νὰ πεισθῶ, διὰ δὲν ἤμην εἰς τὴν φυσικὴν μου κατάστασιν, τὴν νύκτα ὅπου ἐνόμισα ὅτι εἶδα τόσα ἀφάνταστα πράγματα. Ἐξ ἄλλου, ὁ δολοφόνος τοῦ γέρω Βάσκιερ ἀντελήφθη. Ἦτο ξυλοργὸς τις, ὅστις δι' αἰτίαν τινὰ τὸν ἐφόνευσεν ἐκδικούμενος.

Ὁ ξυλοργὸς αὐτὸς ὀνόματι Μαθιδὸς Μι-

λερ, εξηκολούθη να βεβαιή την αθωότητά του αλλά, μ' όλον ότι ούτε ίχνος αίματος εφάνη επί των ενδυμάτων του και του πελέκεώς του, εδρών φαίνεται αρκετάς αποδείξεις της ενοχής του.

Ἡ κατάσταση μας δὲν ἐβελτιώθη, ὅπως ἐνομίζαμε διὰ τοῦ θανάτου τοῦ γέρω Βάσκληρ καὶ ματαίως ὁ Ἀλβέρτος ἀνέμενε τὴν ὑποσχέθεισαν κληρονομίαν.

Πρὸς μεγάλην μου ἐκπληξιν, ὁ σύζυγός μου ἐφαίνεται στενοχωρημένος καὶ ὅτε τὸν ἠρώτησα περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀπήντησε νευρικά:

— «Εἰ! ναι! ἤλπιζα πολλὴ εἰς αὐτὴν τὴν κληρονομίαν, ἀπὸ θύλεις τὰ μάθης!

Καὶ τὸ πρόσωπόν του, ἐνῶ δμίλει, ἔγρευε τόσο κακὸν ὅσον μοὶ ἐφάνη τὴν μυστηριώδη ἐκείνην νύκτα.

Ὅταν ἡ δίκη τοῦ Μαθιδῶ Μίλερ ἐγένετο εἰς τὸ Φριβούργον, ἔκρωγα κυριολεκτικῶς τὰς ἐφημερίδας.

Μία φράσις τὴν ὁποίαν ἐπρόφερεν ὁ δικαστής μετ' ἠκολούθη νύκτα καὶ ἡμέραν.

«Ἐν ὅσῳ δὲν θὰ εὑρετε τὸν πέλεκυν καὶ τὰ αἱματωμένα ἐνδύματα τοῦ δολοφόνου, δὲν δύνασθε νὰ καταδικάσῃτε τὸν Μαθιδῶν Μίλερ»

Ἐν τούτοις ὁ Μαθιδῶ Μίλερ κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἡ νέα αὕτη εἰδήσις συνεκίνησε σφόδρα τὸν σύζυγόν μου. Τὴν νύκτα, δὲν ἀνεκρέμετο παρὰ τὸν Μαθιδῶν Μίλερ. Μοῦ ἐπροξέεινε φόβον καὶ ἡ σκέψις μου ἀκόμη με κατέπληττε.

«Αχ! εἶχα ἀνάγκη νὰ μάθω! Ἦθελα νὰ μάθω! Διὰ τί εἶχε πῆ: «Δὲν βγαίνουν!...»

Τὶ ἐργασίαν εἶχε ἐκείνη τὴν νύκτα εἰς τὸ μυστηριώδες δωμάτιον;

Τέλος ἀποφασιστικῆ ἐσηκώθη κρυφὰ μίαν νύκτα, τοῦ ἐπῆρα τὰς κλειδὰς του... διήλθον τοὺς διαδρόμους... Ἐπῆρα εἰς τὴν κουζίνα καὶ ἐπῆρα ἓνα φανάρι... Ἐφθάσα εἰς τὴν ἀπηγορευμένην θύραν, ἐνῶ οἱ ὀδόντες μου ἔτριζαν... Ἦνοιξα... καὶ εἶδα ἀμέσως τὸ κιβώτιον... τὸ μακρὸν κιβώτιον, τὸ ὁποῖον τόσο με ἐτάραξε... Ἦτο κλειδωμένον, ἀλλὰ δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ τὸ ἀνοίξω διότι τὸ κλειδί ἦτο μαζὺ μετὰ ἄλλα... καὶ τὸ κάλυμμα ἐσηκώθη... ἐγονάτισα διὰ νὰ ἴδω καλλιτέρον... καὶ διὰ νὰ εἶδα! ἐξεφάνησα σπασμοδικῶς!... Ὑπῆρχον ἐκεῖ ἐνδύματα αἱματωμένα καὶ ὁ δολοφόνος πέλεκυς ἀκόμη σκωριασμένος ἀπὸ τὸ αἷμα!...

* *

Πῶς ἔζησα τὰς ἄλλας ἑβδομάδας πρὸ τῆς καταδίκης τοῦ ἀτυχοῦς, πλησίον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, κατόπιν τῶν ὄσων εἶδον;

Ἐφοβούμην μήπως με φονεύσῃ!

Πῶς ἡ στήσις μου καὶ ὁ φόβος μου δὲν με ἐπρόδωσαν! Τὴν σιγὴν αὐτὴν ἡ σκέψις τοῦ ὅτι ἐφαίνεται περισσότερο τρομερὰ τῆς ἰδικῆς μου. Ὁ Μαθιδῶ Μίλερ δὲν τὸν ἐγκατέλειπε!

Διὰ νὰ τὸν ἀποφύγῃ ἀναμφιβόλως ἐπήγαγε τώρα καὶ ἐκλείετο εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον καὶ πολλάκις ἤμουσα νὰ διδῇ φοβεροὺς κτύπους ἐπὶ τοῦ δαπέδου καὶ τῶν τοίχων, ὡς ἐὰν ἐκτύπα διὰ τοῦ πελέκεώς του τὰς σκιὰς καὶ τὰ φαντάσματα τὰ ὁποῖα τὸν παρηκολούθουν.

Πράγμα ὅμως παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον μοῦ ἐφάνη, ὅτι τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας πρὸ τῆς δρισεύσεως ὥρας διὰ τὴν καταδίκην τοῦ Μίλερ, ὁ Ἀλβέρτος ἐπανέλαβεν αἴφνης τὸ ἥρεμόν του ἕφος, ἤρεμίαν μαρμαρίνον ἀγάλλματος. Τὴν προπαραμονὴν τὸ ἑσπέρας μοὶ λέγει:

— «Ἐλισάβετ, ἀναχωρῶ αἴθριον πολλὴ πρῶτ' ἔχω κατεπείγουσαν ἐργασίαν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Φριβούργου. Θὰ μείνω ἴσως δύο ἡμέρας καὶ μὴν ἀνυσηχῆς.

Ἐν Φριβούργῳ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ κατάδικη καὶ αἴφνης μοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα ὅτι ὅλη ἡ ἡσυχία ἐπανῆλθεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἀλβέρτου, κατόπιν γενναίας ἀποφάσεως ἐκ μέρους του.

Ἐπήγαγεν ἴσως νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν.

Μία τοιαύτη σκέψις με καθυστάσεως τόσο, ὥστε διὰ πρώτην φοράν κατόπιν τόσο ἀγρυπνῶν ἐκοιμήθην ὑπνον βαρύν. Ἦτο ἡδὴ ἡμέρα διὰ νὰ ἐξύπνησα. Ὁ σύζυγός μου εἶχε ἀναχωρήσῃ. Ἐνεδύθη γρήγορα, καὶ χωρὶς νὰ εἶπω τίποτε εἰς τὴν ὑπηρετίαν ἔτρεξα εἰς Τόδνον. Ἐκεῖ, ἐφ' ἀμέξης διητυνῆθη εἰς Φριβούργον. Ἐφθάσα μόλις ἤρχισε νὰ βραδιάζῃ. Ἐτρεξα ἔξωθι τοῦ δικαστηρίου καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τὸ ὁποῖον εἶδα νὰ εἰσέρχεται ἦτο ὁ σύζυγός μου. Ἐμείνα ἐκεῖ καρφωμένη καὶ μὴ βλέπουσα τὸν Ἀλβέρτον ἐξερχόμενον, ἐβεβαιώθη ὅτι εἶχε ἡδὴ ὁμολογήσῃ τὰ πάντα καὶ ἐκρατήθη.

Αἱ φυλακαὶ ἦσαν παραπλεύρως τοῦ δικαστηρίου. Ἐκαμα τὸν γῦρον ὡς ἀπηλπισμένη. Τὴν νύκτα δλόκληρον διηρχόμην τὰς ὁδοὺς, ἐπιστρέφουσα ὁλοὴν πρὸς τὴν πένθιμον αὐτὴν οἰκίαν, ὅτε μόλις αἱ πρῶται τῆς ἡμέρας ἀκτίνες ἐφώτιζον τὸν ὀρίζοντα, διέκρινα δύο πρόσωπα μετὰ μύρην ρεδιγκόταν ἀνεβαίοντα τὰς βαθμίδας τοῦ δικαστηρίου.

Ἐτρεξα πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ ἴδω τὸν εἰσαγγελέα, διότι εἶχα σπουδαῖον τι νὰ τοῦ ἀνακοινώσω ὡς πρὸς τὴν δολοφονίαν τοῦ Βάσκληρ. Εἰς τῶν κυρίων ἦτο ἀκριβῶς ὁ εἰσαγγελεύς. Μετὰ παρεκάλει νὰ τὸν ἀκολουθήσω εἰς τὸ γραφεῖον του. Ἐκεῖ, εἶπα τὸ ὄνομά μου καὶ ὅτι τὴν παραμονὴν θὰ ἐδέχθη ἀναμφιβόλως τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ συζύγου μου. Μοῦ ἀπήντησε ὅτι πράγματι τὸν εἶχε ἴδει. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐμίλει κατόπιν αὐτῶν, ἐγονυπέτησα, παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ με λυπηθῇ καὶ νὰ μοῦ εἶπῃ ἐὰν ὁ Ἀλβέρτος ὁμολόγησε τὸ κακούργημά του. Ἐφάνη ἐκπλαγεὶς, μετὰ ἐσήκωσε καὶ ἐζήτη ἐξηγήσεις. Ὀλίγον κατ' ὀλί-

γον τοῦ διηγήθην τὴν ἱστορίαν μου, ὅπως ὡς τὴν εἶπα, καὶ ἐπὶ τέλος τὴν φοβερὰν ἀνακάλυψιν εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον τῆς οἰκίας μας. Ἐτελείωσα δριζομένη, ὅτι δὲν θὰ ἄφαινα ποτὲ ἓνα ἄθῳον νὰ καταδικασθῇ καὶ ἐὰν ὁ σύζυγός μου δὲν κατηγγέλλθη μόνος, δὲν θὰ ἐδίσταζα νὰ κάμω γνωστὰ τὰ πάντα εἰς τὰ δικαστήρια. Τέλος τοῦ ἐζήτησα ὡς τελευταίαν χάριν νὰ με ἀφίση νὰ ἴδω τὸν σύζυγόν μου.

— Θὰ τὸν ἴδῃτε, κυρία, μοὶ λέγει, λάβετε τὸν κῆπον νὰ με ἀκολουθήσετε.

Με συνώδενε περισσότερο νεκρὰν παρὰ ζῶσαν εἰς τὴν φυλακὴν, διήλθον διαδρόμους καὶ κατόπιν μίαν κλίμακα. Ἐκεῖ με ἐτοποθέτησεν ἔμπροσθεν κυκλιδωτοῦ παραθύρου καὶ με ἀφήκε παρακαλῶν νὰ λάβω ὀλίγην ὑπομονήν. Καὶ ἄλλοι, ἤλθον ἄνθρωποι ἔμπροσθεν τοῦ παραθύρου ἀκόμη παρατηροῦντες ἐντὸς τῆς αἰθούσης ὅλοι σιωπηλοί.

Ἐκαμα ὡς αὐτοί. Ἐκρατούμην ἐπὶ τῶν κυκλιδῶν καὶ εἶχα τὴν προαισθησιν, ὅτι θὰ ἔβλεπα κατὰ ἀπαισίον. Ἡ αἰθούσα ἐπληρώθη κόσμον, ὅλων τηροῦντων σιωπὴν. Ἡ ἡμέρα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐφώτιζε τὸ θέαμα.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης διέκρινέ τις καθάρα, βαρὺ τεμάχιον ξύλου τὸ ὁποῖον εἰς ὀπισθεν μεν ὠνόμασεν: ἦτο ἡ ἀρχόνη.

Θὰ ἀπηγχόμίζον λοιπὸν τὸν Μίλερ! Κρύος ἰδρῶς περιέρρει ἀπὸ τοὺς κροτάφους μου καὶ ἀγνοῶ πῶς, ἀπὸ τῆς σιγῆς αὐτῆς δὲν ἔχασα τὰς αἰσθησεις μου. Θύρα τις ἠνοιχθῆ καὶ συνοδεία ἐφάνη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἐβάδιζεν ὁ κατάδικος, τρέμων με γυμνὸν τὸν λαιμόν. Εἶχε δεδεμέναι τὰς χεῖρας ὀπισθεν τῆς πλάτης καὶ ἐκρατεῖτο ἀπὸ δύο βοηθούς. Ἰερεὺς τις τοῦ ὀμίλει οἶα εἰς τὸ ὄψ. Ὁ δυστυχὴς ἔλαβε τότε τρέμων τὸν λόγον διὰ νὰ ἐξομολογήθῃ τὸ κακούργημά του καὶ ζήτησιν συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους: δικαστὴς τις ἔλαβε σημείωσιν τῆς ὁμολογίας του καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασιν κατόπιν οἱ δύο βοηθοὶ ἐτοποθέτησαν τὸν κατάδικον γονυπέτη καὶ τοῦ ἔθεσαν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ξύλου. Ὁ Μαθιδῶ Μίλερ δὲν εἶδεν ἡδὴ σημεῖα ζωῆς, διὰ νὰ ἀποσπασθῇ τοῦ τοίχου, ὅλον μέχρι τοῦδε ἐκρύπτετο ἐπὶ τῆς σκιάς, ἄνθρωπος γυμνός ἔχων τοὺς βραχίονας καὶ ὅστις ἔφερε πέλεκυν ἐπὶ τῶν ὤμων. Ὁ ἄνθρωπος ἤγειρε τὴν κεφαλὴν τοῦ καταδικασμένου, ἀπεμάκρυνε δὲ ἐνός σημείου τοὺς βοηθούς, ἀνύψωσε τὸν πέλεκυν καὶ διὰ μίας φοβερᾶς βολῆς ἐκτύπησε. Ἡ κεφαλὴ ἐκλύθη, τὴν ἔλαβε διὰ τῆς χειρὸς του ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ ἠγέρθη.

Πῶς ἠδυνήθη νὰ παραστῶ μέχρι τέλος εἰς τὴν φοβερὰν αὐτὴν καταδίκην; Οἱ ὀφθαλμοὶ μου μ' ἔδρα ταῦτα ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποχωρηθῶν τῆς αἱματηρᾶς σκηνῆς, ὡς ἐὰν εἶχον ἀκόμη κατὰ νὰ ἴδουν... καὶ πράγματι εἶδαν...

εἶδαν, διὰ τὸ ἄνθρωπος ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα του τὸ ἀπαισίον τρόπαιον... Ἐβάλα σπαρακτικὴν φωνήν:

— Ἀλβέρτε!

Καὶ ἐλιποθύμησα.

* *

Κύριε, τώρα γνωρίζετε τὰ πάντα, εἶχα νυμφευθῆ τὸν δῆμιον. Ὁ πέλεκυς τὸν ὁποῖον εἶδα εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον, ἦτο ὁ πέλεκυς τοῦ δῆμιου, τὰ αἱματωμένα ἐνδύματα ἦσαν ἰδικὰ του. Παρ' ὀλίγον νὰ παραφρονήσω εἰς τὴν οἰκίαν γραίας συγγενοῦς μου, ὅπου ἀπὸ τῆς ἐπιούσης εἶχα καταφύγει, καὶ ἀγνοῶ πῶς ἐδρισκόμην ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον αὐτόν ὅσον ἀφορᾷ τὸν σύζυγόν μου, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ζῆσιν ἀνευ ἐμοῦ διότι με ἠγάπα ὑπὲρ πάν ἄλλο ἐν τῇ γῇ εὐρέθῃ, δύο μῆνας κατόπιν, ἀπηγχόμιστος ἐντὸς τοῦ δωματίου μας. Ἐλαβον τὰς τελευταίας του λέξεις:

«Συγχώρησέ με, Ἐλισάβετ, μοῦ ἔγραφε. Ἐδοκίμασα ὄλας τὰς ἐργασίας. Μετὰ ἐξεδίωξαν ἀπὸ παντοῦ, διὰ νὰ ἐμαθῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς μου. Μοῦ ἦτο πεπρωμένον νὰ ὑποταχθῶ, νέος ἀκόμη, εἰς τοιαύτην διαδοχὴν. Ἐννοεῖς τώρα διὰ τί τὸ ἔργον τοῦ δῆμιου μεταβιβάζεται ἀπὸ πατέρα εἰς υἱόν; Ἡμῖν τίμος νέος. Τὸ μόνον κακούργημα τὸ ὁποῖον ποτὲ ἔκαμα εἰς τὴν ζωὴν μου ἦτο, ὅτι σοῦ ἔκρυψα τὰ πάντα. Ἀλλὰ σὲ ἠγάπων, Ἐλισάβετ, σὲ ἠγάπων, χαῖρε!»

Ἡ μελανήμων κυρία ἦτο ἡδὴ μακρὰν, διὰ νὰ ἐγὼ παρετήρουν ἀκόμη ἀπολιθωμένος τὸ μέρος τῆς λίμνης, ὅπου εἶχε πετάξει τὸν μικρὸν χρυσοῦν πέλεκυν.

AN. Π.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Πῆρα τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ
τὰ μάτια σου νὰ λησμονήσω,
Κ' ἐνὸ τραβῶ τὰ μάτια μου
πάντα γυρίζουν πίσω.

ΦΟΙΒΟΣ

Η ΜΟΔΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

30. Αίνιγμα

Τρεις συνδεόμενοι καλώς
μ' αποτελούσι λέξεις
εις τὰς προθέσεις τὰς ἀπλᾶς
τὴν πρώτην, ἂν προσέξῃς
θὰ εὖρης εὐκολώτατα
τοῦ σώματός σου μέλος
εἶν' ἢ δευτέρα λέξις μου.
Ἐν ᾧ ἢ τρίτη τέλος
εἶν' ὄνομα γνωστῆς θεᾶς
λαοῦ ἀρχαιστάτου
μεγάλῃς ἀναπτύξεως
βιομηχανοτάτου.
Τὸ ὄλον μου εἶν' ὄρισμός
δηλῶν τὴν ἐργασίαν
παντὸς τοῦ διευθύνοντος
χρηματικὴν οὐσίαν.

31. Αίνιγμα.

Εἰς τῆς θαλάσσης ἐλαφρὸν
φέρομαι τὴν ἀγκάλῃν
διὰ παντὸς δὲ μετ' αὐτῆς
εὐρίσκομαι εἰς πάλῃν.
Ἐὰν ὅμως τὴν χεῖρα σου
ἐπάνω μου τολμήσῃς
νὰ θέσῃς, τότε ἔνδοξον
βράχον θὰ ἀναστήσῃς

32. Ἱστορικόν.

Τινες οἱ τέσσαρες δόκιμοι ἀρχιτέκτονες τῆς ἀρ-
χαιότητος, οἱ ἐπιχειρήσαντες ἔργον κολοσσιαῖον καὶ
ὦν τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός των ἀποτελοῦσι
τὴν λέξιν ΚΑΡΑ ;

Λύσεις 16ου.

23. Αἰγαῖον—Αἰγῖον 24. Ἀνάφη—Ἀφή
25. Μῆν—ἱς—Μῆνις.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁ γνωστὸς ἐκ Ζακύνθου ποιητῆς κ. Ἄγγελος Σα-
λούτσης πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ λίαν προσεχῶς διά-
φορα πεζοποιήματα καὶ διηγήματα. Ἀναμφιβόλως ὁ
συμπάθης συνεργάτης μας θὰ μείνῃ ἀρκετὰ ἱκανο-
ποιημένος ἀπὸ τοὺς ἀπείρους θαυμαστάς του καὶ θὰ
ἴδῃ τὸ ἔργον τοῦ ἐπιτυχάνον καὶ τοὺς τόσους ὑπὲρ
τῶν μουσῶν κόπους του στεφομένους.

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν γίνονται προθύμως δεκταὶ
καὶ παρ' ἡμῖν.

— Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἔργεται εἰς φῶς σπουδαία
καὶ σοβαρὰ Πραγματεῖα τοῦ Πανος. Ἀρχιμανδρίτου
Θεοφυλ. Ν. Παπακωνσταντίνου περὶ τοῦ δογματικοῦ
καὶ ἠθικοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ φω-
στήρος Βασιλείου τοῦ ἐκ Καισαρείας, τοῦ ἐπικλη-
θέντος καὶ Οὐρανοφάντορος. Τυποῦται δὲ εἰς τὰ τυ-
πογραφεῖα τοῦ Πανελληνίου Κράτους ἐπὶ ὠραίου
γάρτου λαμπροῦ μετὰ ὠραίων εἰκόνων καὶ εἰς κομ-
ψὸν καὶ ὠραῖον σχῆμα. Εἶναι δὲ τοῦτο σοβαρὰ με-
λέτη καὶ σπουδαία ἐργασία, τιμῶσα τὸν συγγραφεῖα.
Πολλαὶ σελίδες τοῦ ἔργου τούτου εἶναι γεγραμμέναι
μετὰ γλαφυρότητος πολλῆς καὶ ἠθικῶν ὑποθηκῶν.
Συνιστῶμεν ἐκθύμως τὸ ἔργον.

“ΘΕΑΤΡΟΝ, ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ κ. Γρηγ. Ξενοπούλος ἀναγγέλλει τὴν ἔκδοσιν
ὄλων τῶν θεατοικῶν του Ἔργων (Ψυχοπατέρας, Τέ-
τος, Φωτινὴ Σάτιρη, Ραχὴλ, Πειρασμός, Στέλλα Βιο-
λάτη κτλ. δέκα τὸ ὄλον) ἢ ὅποια θ' ἀρχίσῃ ἀπὸ 1ης
Ἀπριλίου καὶ θὰ γίνῃ κατὰ τεύχη δεκαπενθήμερα.
Κάθε τεῦχος θὰ περιέχῃ ἀπὸ ἐν ὀλόκληρον ἔργον καὶ
θὰ τιμᾶται διὰ τοὺς συνδρομητὰς μόνον 80 λεπτά.
Εἶνε περιττὸν νὰ συστήσωμεν τὰ ἔργα αὐτά, διότι
γυλιάδες Ἑλλήνων τὰ εἶδον εἰς τὸ θέατρον καὶ γνω-
ρίζουν ὅτι εἶνε ἀπὸ τὰ ὠραιότερα τῆς θεατρικῆς μας
φιλολογίας. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶν εἰς τὸ
«Θέατρον Ξενοπούλου», ἄς ἀπευθύνθωσιν δι' ἐνὸς δελ-
ταρίου πρὸς τὸν ἴδιον (38, ὁδὸς Εὐριπίδου, Ἀθῆναι)
καὶ ἄς τῷ ζητήσωσιν τὴν σχετικὴν Ἀγγελίαν, περιέ-
χουσαν ὄλους τοὺς ὄρους τῆς ἐγγραφῆς.

ΦΩΤΟΖΙΓΚ-ΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΗΣ “ΦΥΣΕΩΣ,,

Κατασκευάζονται παντὸς εἴ-
δοςος ζιγγογραφίαι (κλισέ) καὶ
παντὸς μεγέθους εἰς μετρίαις
τιμᾶς καὶ αὐθημερόν.

Κατασκευάζονται ὁμοίως
κλισέ διὰ δελτάρια, ἐπικερα-
λίδας ἐπιστολῶν, λογαριασμῶν,

φακέλλων κτλ.

Ἐνοικιάζονται καὶ πωλοῦνται κλισέ μεταχειρι-
σμένα διὰ περιοδικὰ φύλλα, συγγράμματα. Ἡμερολό-
για, Ἐφημερίδας κτλ. εἰς συμφερούσας τιμᾶς.

Ἡ Διεύθυνσις ἀναλαμβάνει τὴν προμήθειαν καὶ
ἀποστολὴν εἰς τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικὸν
παντὸς ἀντικειμένου ἐπὶ μικρᾷ προμήθειᾳ, ἀρκεῖ νὰ
καταβάλλονται τὸ ἀντίτιμον καὶ τὸ τέλος.

Ἐγγράφονται συνδρομηταὶ εἰς οἰονδήποτε Ἐρη-
μερίδα ἢ περιοδικόν.

Δίδονται οἰονδήποτε πληροφοροῖαι ἐπὶ παντὸς ζη-
τήματον.

Δέχεται καὶ ἀντιπροσωπεῖαις Γραφεῖων καὶ Κατα-
στημάτων.